

REGISTERED NO. 856

શ્રી જૈનધર્મ

જૈનધર્મ પ્રકાશ.

પુસ્તક ૨૨ મું.

સં. ૧૯૬૨ ના ચત્રથી સં. ૧૯૬૩ ના ફાગણ સુધીના અંક ૧૨.

શાર્દૂલવિકીરિતમ્

તૃણાં છિન્ધિ ભજ ક્ષમાં જહિ મદં પાપે રતિં મા કૃયાઃ ।

સત્યં બ્રહ્મનુયાહિ સાધુપદવીં સેવસ્વ વિદ્વજ્જનમ્ ॥

માન્યાન્ માનય વિદ્વિષોઽપ્યનુનય પ્રચ્છાદય સ્વાન્ ગુણાન્ ।

કીર્તિં પાલય દુઃખિતે કુરુ દયામેતત્સર્તાં લક્ષણમ્ ॥

“ તૃણાનો છેદ કર, ક્ષમા ધારણ કર, મદને તણ દે, પાપમાં ખુશી ન થા, સત્ય ખોલ, સાધુપદવીને અનુયાયી થા, વિદ્વાનની સેવા કર, માન્ય પુરુષોને માન, દ્વેષીનો પણ અનુનય કર, પોતાના ગુણોને ઠાંક, કીર્તિનું રક્ષણ કર, અને દુઃખી જનોપર દયા કર-આ સબજનોનાં લક્ષણ છે.”

પ્રગટ કર્તી.

શ્રી જૈનધર્મ પ્રસારક સભા.
ભાવનગર.

અસદાવાદ—ઐઙ્લો વર્નાક્યુલર પ્રીટીંગ પ્રેસ.

સંવત ૧૯૬૨-૬૩

શાકે ૧૮૨૮

સને ૧૯૦૬-૦૭.

વીર સંવત ૨૪૩૨-૩૩

વાર્ષિક મૂલ્ય રૂ. ૧)

પૅસ્ટેજ ચાર આના. ભેટપૅસ્ટેજ સહિત.

“ આશિર્વચન. ”

(મંદાકાંતા)

જેવી રીતે શશિ ધરો કળા પૂર્ણિમાએ પ્રકાશે,
તેવી રીતે વિવિધ વિષયે પૂર્ણ થઇને વિકાસે;
બાધો આપો અધિકજ કરે જેહ સંસાર નાશ,
તે દિધાયુ અધિક વધજે ‘જૈન ધર્મ પ્રકાશ.’ ૧

વાર્ષિક અનુક્રમણિકા.

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૧ ચોથી જૈન (સ્વેતામ્બર) કોન્ફરન્સનો રિપોર્ટ.	૧
૨ શ્રી વીરપ્રભુની સ્તુતિદ્વારા શુદ્ધ શ્રદ્ધાના ઉદ્દગારો. (મુ.ક.)	૨૬
૩ વિહાર સંબંધી જાતિ અનુભવ. (મુ.ક.)	૩૧
૪ સુબોધ કાવ્ય.	૪૩
૫ નવું વર્ષ.	૬૪
૬ આપાળરાજના રાસ ઉપરથી નીકળતો સાર. ૩૮-૧૨૬-૧૮૭	૨૯૬-૩૪૧
૭ જીવન સંધ્યા. (મૌકિક)	૪૭
૮ જૈનધર્મનો દશ મહાશિક્ષા. (અ.ધે.)	૫૬-૮૭-૯૮-૧૬૫
૯ અંથાવલોકન. (ધર્મ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો)	૫૬
૧૦ વર્તમાન સમાચાર.	૬૪-૯૬-૧૨૮-૨૪૭
૧૧ જિન સ્તુતિ. (પદ)	૬૫
૧૨ રાત્રિભોજનથી થતા ગેરફાયદા. (પદ)	૬૬
૧૩ પ્રવાસ વર્ણન.	૬૭
૧૪ જૈનો, જૈન મુનિઓ અને કોન્ફરન્સ. (રા.ક.)	૭૬
૧૫ અંથાવલોકન. (ધર્મરતન ભાગ ૧ લો)	૮૫
૧૬ પરદારા ગમનથી થતા ગેરફાયદા. (પદ)	૯૭
૧૭ વૃદ્ધિ પામતો ભ્રષ્ટ્રાચાર.	૧૦૭
૧૮ સામાયિક વિચાર. (મ.કી.)	૧૧૪-૧૭૧-૨૩૩-૨૬૭
૧૯ શ્રી યશોવિજય પાઠશાળા સંબંધી સ્વાનુભવ. (મુ.ક.)	૧૨૨
૨૦ શ્રી યશોવિજય પાઠશાળા સંબંધી અગત્યની સૂચના (મુ.ક.)	૧૨૫
૨૧ અંથાવલોકનનું પરિણામ (ધર્મ સંગ્રહ બા.)	૧૩૯
૨૨ ફળનો સંદેહ (ખરી પ્રતીતિ ક્યાં છે?)	૧૪૩
૨૩ એક અદ્ભુત સ્વપ્ન (જૈનોનો આધુનિક સ્થિતિનું દિગ્દર્શન.) (ઉત્તમ.)	૧૪૪
૨૪ કચ્છ સમાચાર.	૧૫૦
૨૫ મહાવીર. (પદ)	૧૫૩
૨૬ ત્રિવિધ સત્ય. (પદ)	૧૫૩
૨૭ અંથાવલોકન. (અ.ધે.)	૧૫૩

ચોપાનીયું રખડતું મુકીને આશાતના કરવી નહીં.

આહુકોને ભેટ.

પ્રતિક્રમણના હેતુ.

બે વર્ષની એકઠી ભેટની બુક ઉપર જણાવેલા નામની આહુકોને મોકલવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. લગ્નજમ જે મુદ્દસ્થાનું આવેલું છે તેમને બુકપોસ્ટથી અને નથી આવેલું તેમને વેલ્યુપેપરથી મોકલવામાં આવે છે. બુકના ઉપયોગીપણા માટે બે મત નથી તેથી તે વિષે લખવાની આવશ્યકતા નથી. આહુકોએ વેલ્યુપેપર પાછું ન ફેરવવું; ધર બેઠા ભેટની બુકનો લાભ મળે તે શામાટે ન લેવો? લગ્નજમ તો વહેલું મોડ મોકલવુંજ પડવાનું છે; કંટાળાકે આહુકો વેલ્યુપેપર પાછું ફેરવીને ફોગટના નુકશાનમાં નાંખે છે અને ભેટનો લાભ ખુબ છે. હવે પછી તેમ નહીં થાય એવો સંભવ છે, વધારે લખવાની આવશ્યકતા નથી. બુકની કિંમત આઠ આના રાખવામાં આવી છે.

જૈન પચાંગ.

નવા વર્ષનું સંવત ૧૯૬૨ ના ચૈત્રથી ૧૯૬૩ ના ફોગટ સુધીનું જૈન પચાંગ ચોથી કેન્દ્રસત્તા પ્રમુખના ફોટા સાથે વિંચા કાગળ ઉપર છપાઈ બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. કિંમત માત્ર ૩૦-૦-૬

(મહાત્માશ્રી ધનેશ્વરસૂરિ વિરચિત.)

શ્રી શત્રુંજય મહાત્મ્ય.

(દરેક જૈનને અવશ્ય વાંચવા લાયક)

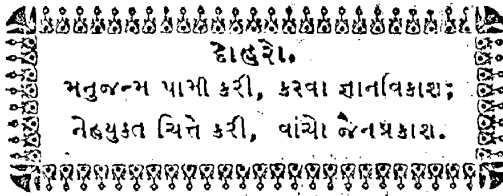
નિર્ણયસાગરનો પ્રશંસનીય છાપ, સુંદર બાઇન્ડીંગ તથા ઉંચા કાગળમાં છપાઈ બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. કિંમત ૩૨-૮-૦ સલાસદ માટે ૩-૧-૧૪-૦

શ્રી ત્રિપષ્ઠિ શલાકા પુરૂષ ચરિત્ર ભાષાંતર

પર્વ ૧ હું તથા ૨ જી.

સુંદર ટાઈપ, ઉંચા કાગળ, ઉત્તમ બાઇન્ડીંગ, શુદ્ધ ભાષાંતર. કિંમત ૩૨-૪-૦ સલાસદ માટે ૩૧-૧૧-૦ આહુકો માટે ૩-૧-૧૨-૦

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

પુસ્તક ૨૨ મું.

સં. ૧૯૬૨ ચૈત્ર.

અંક ૧ લો.

ચોથી જૈન (શ્વેતાંબર) કોન્ફરન્સ.

ફાલ્ગુન શુદ્ધિ ૨-૩-૪

તા. ૨૫-૨૬-૨૭ ફેબ્રુવારી. રવી, સોમ, મંગળ.

ત્રણ દિવસ.

શેઠ વીરચંદભાઈ દીપચંદ સી. આઈ. ઇ. જે. પી.

ના પ્રમુખપણા નીચે

શ્રી પાટણ (ગુજરાત) માં થયેલી બેઠકાનો

સંક્ષિપ્ત હેવાલ.

(કોન્ફરન્સની વૃદ્ધિ પામતી સ્થિતિ.)

‘જૈનોના અભ્યુદયનું ચિન્હ.’

પાટણ શહેર વનરાજ્યાવરાનું વસાવેલું છે, તેની અંદર અનેક જૈનમંદિરો તેમજ સૂત્ર શ્રાવકવર્ગનો નિવાસ હોવાથી તે જૈનપરી

૨

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

તરિકે વિખ્યાત છે. અમદાવાદ શહેર વસતાં પાટણની મંદ સ્થિતિ થઈ હતી પરંતુ તે શહેરના નિવાસી શ્રાવકભાઈઓ મુંબઈ વિગેરે શહેરોમાં જઈ વેપારધર્મે વળગવાથી હાલમાં તેની સ્થિતિ ફેરવાઈ ગયેલી છે. ઘણા જૈન બંધુઓ પરદેશથી કમાઈ લાવી ત્યાં શુભ નિર્મિત્તમાં ઉજમણા, મહાપૂજાઓ, સંઘ ભક્તિ, સ્વામીવાત્સલ્ય, તીર્થયાત્રા વિગેરેમાં દ્રવ્યનો વ્યય કરે છે તેથી જૈનધર્મની ઉન્નતિ દૃશ્યમાન થયા કરે છે. આ શહેરની પ્રાચીનતાનું વર્ણન રીસેન્શન કમીટીના પ્રમુખના ભાષણની અંદર બહુ સારી રીતે કરેલું છે. અહીં ઘણા ધુરંધર આચાર્યો અને વિમળરાહ તથા વસ્તુપાળ તેજપાળ વિગેરે મંત્રીઓ અને કુમારપાળ વિગેરે રાજાઓ થઈ ગયા છે કે જેમના કરેલા શુભ કાર્યોથી વાગેલા જય પટહનો ચુંદર ધ્વની હજુ પણ કર્ણગોચર થયા કરે છે.

આ શહેરના જૈન વર્ગના આગેવાનો શેઠ પુનમચંદ કરમચંદ કોટાવાળા અને નગરશેઠ હેમચંદ વસ્તાચંદ વિગેરેએ વરોદરામાં આચાર્ય શ્રી કમળવિજયજી મહારાજની સમક્ષ ત્રીજી કોન્ફરન્સના પ્રસંગ ઉપર આમંત્રણ કરેલું હતું. તદનુસાર અહીં ચોથી કોન્ફરન્સ મળી હતી. તે મેળાવટો શોભાવવાને માટે પાટણના શ્રી સંઘે અત્યંત પ્રયાસ કર્યો છે. તેનું સર્વશઃ વર્ણન કરતાં બહુ લંબાણ થઈ જાય તેથી સંક્ષેપમાંજ અહીં તેનું વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે.

પાટણ શહેરને બાર દરવાજા છે, તે પૈકી સ્ટેશન તરફના દરવાજાની નજદીકમાં શેઠ પુનમચંદ કરમચંદની જમીનમાં કોન્ફરન્સ માટે મંડપ કરવામાં આવ્યો હતો. તેની લંબાઈ પુટ ૧૬૦ અને પહોળાઈ પુટ ૧૮૦ હતી. અંદર સ્ટેજ વિગેરેની ગોઠવણ બહુ ચુંદર કરવામાં આવી હતી. વક્તાઓને માટે મધ્યમાં એક સ્ટેજ કરવામાં આવ્યું હતું. સ્ત્રીવર્ગ માટે મુખ્ય સ્ટેજની ઉપર ડાબી બાજુએ આરા ચક નાખીને બેઠક ગોઠવવામાં આવી હતી. તેમાં સુમારે ૫૦૦ ખુરશીઓ હતી કે જે સ્ત્રીસમુદાયથી ભરાઈ જતી હતી. વક્તાના સ્ટેજની પાસે રીપોર્ટરોને માટેબેઠક ગોઠવવામાં

ઓથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૩

આવી હતી; તેમજ તેની જમણી બાજુ ઉપર મુનિમહારાજ માટે ઘણી ઉંચી બેઠક કરવામાં આવી હતી. કાઠીઆવાડ, ગુજરાત, મારવાડ, પંજાબ, બંગાળ, દક્ષીણ વિગેરે દેશોના ડેલીગેટો માટે બુદાબુદા સર્કલ ગોઠવવામાં આવ્યા હતા. રીસેપ્શન કમીટીના મેમ્બરોને મોટે ભાગે સ્ટેજ ઉપર જગ્યા આપવામાં આવી હતી. આખો મંડપ વસ્ત્રવડે મઢી લીધેલો હતો. સન્મુખ ત્રણ અને બે બાજુ એકેક મળી મુખ્ય પ્રવેશકદ્વાર પાંચ હતા. મધ્યદ્વારમાં પેસતાં જમણી બાજુએ સ્ટેજની નજીકમાં ઐશ્વર્યોદયોત્તું સર્કલ હતું અને તેને લગતી કેટલીક જગ્યા વોલન્ટીયરો માટે રાખવામાં આવી હતી. આખા મંડપમાં એકંદર પાંચહત્તર પુરશીઓ ગોઠવવામાં આવી હતી. ડેલીગેટોની બે બાજુએ વીઝીટરોની પુરશીઓ ગોઠવવામાં આવી હતી, તેની ફી ત્રણ રૂપીઆ રાખવામાં આવી હતી. અને ત્યારપછી અર્ધવર્તુલાકારમાં ફરતી પાટીઆઓની ચડઉતર બેઠક (ગેલેરી) વિઝીટરો માટે કરવામાં આવી હતી, તેની ફી બે રૂપીઆ રાખવામાં આવી હતી.

મંડપની અંદરનો ભાગ નાના નાના તોરણીઆ અને વાવટાઓથી શોભાવવામાં આવ્યો હતો. દરેક સ્થાનની સાથે હિતશિક્ષાનાં વાક્યો લખેલા બોર્ડો ટાંગી દેવામાં આવ્યા હતાં, જેમાંના દરેક વાક્ય અમૂલ્ય હતાં.

મંડપનો આગલો ભાગ ચિત્રકામથી શોભાવવામાં આવ્યો હતો અને તેની આગળ થોડુંક મેદાન મુકીને ખીજ ત્રણ દરવાજાઓ ઉભા કરવામાં આવ્યા હતા તે પણ કપડાથી મઢીને ચિત્રકામથી શોભાવેલા હતા; તેની જમણી બાજુએ ટેમ્પરરી પોસ્ટ ઓફીસ હતી. મુખ્ય મંડપની ફરતા બુદા બુદા તંબુઓમાં બુદી બુદી ઓફીસો રાખવામાં આવી હતી.

મુખ્ય મંડપની જમણી બાજુએ જૈન જ્ઞાનાંભોનિધિ પ્રદર્શન ગોઠવવામાં આવ્યું હતું, તેને માટે ઉપર પત્રાઓ નાખીને પાકો મંડપ કરવામાં આવ્યો હતો. મેઘરાત્રીએ પણ આ અવસરે પદ્મધરામણી કરવી ઉચિત ધારી હતી, પરંતુ તેમની પદ્મરામણી તેજ

૪

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

ઉલટી ભારે થઇ પડી હતી. કોન્કરન્સ ભરાવાના દિવસથી ૪ દિવસ અગાઉ વાયુમિત્રને લઇને મેઘરાત્રીએ કલાક બે કલાક દેખાવ આપ્યો હતો. તેથી મંડપને કેટલુંક નુકશાન પહોંચ્યું હતું પરંતુ બાહોશ કાર્યકર્તાઓની પ્રવીણતાથી બે દિવસની અંદર પાછી અસલ સ્થિતિ કરી દેવામાં આવી હતી.

પ્રચલિત રિવાજ પ્રમાણે કાર્ય વ્યવસ્થા ખરાબર થવા સાડ ફૂંકમીટી, પત્રબ્યવહાર કમીટી, ઉતારા કમીટી, ભોજન કમીટી, વોલંટીયર કમીટી વિગેરે જુદી જુદી કમીટીઓ નીમવામાં આવી હતી. દરેક કમીટીના પ્રમુખ, સેક્રેટરી અને મેમ્બરોએ પોતપોતાને સોંપાયેલું કામ યથાર્થ બજાવ્યું હતું. દ્રવ્ય સંબંધી સહાય દરેક ગૃહસ્થે શક્તિ અનુસાર આપી હતી. તેમાં પણ શેઠ પુનમચંદ કરમચંદ કોટાવાળા તથા શેઠ જ્ઞેશંગભાઈ ઝવેરચંદ ગુમાનચંદ વિશેષ સહાય કરી હતી. કોરપોંડન્સનું કામ સંતોષકારક ચાલતું હતું. પત્રોના ઉત્તર વખતસર મળી શકતા હતા. ઉતારા કમીટીએ દરેક દેશના ડેલીગેટો માટે ઉતારાની ગોઠવણ સંતોષકારક કરેલી હતી, ભોજન કમીટી માટે દરેક ડેલીગેટો સારો સંતોષ જાહેર કરતા હતા. વોલંટીયરોની સંખ્યા ૨૫૦ ઉપરાંત હતી જેમાંનો અરધો ભાગ બહારગામથી આવેલો હતો.

વોલંટીયરોએ ડેલીગેટોની કરેલી ભક્તિ ખાસ નોંધ કરવા લાયક છે. બહોળેભાગે શ્રીમંતના પુત્રો છતાં તેઓએ ડેલીગેટોને સ્ટેશનપર લેવા જવામાં, તેમને સામાન સાથે ઉતારે પહોંચાડવામાં તેમજ તેમના ઓર્ડરોનો અમલ કરવામાં રાત્રિદિવસ સપ્ત ઠંડીના વખતમાં પણ પાછી પાની કરી નથી. આવા ઉત્સાહી યુવકો જ્યારે ડેલીગેટ તરીકે ખીરાજવાને ભાગ્યશાળી થશે ત્યારે કોન્કરન્સનું સ્વરૂપ કેવું દીપી નીકળશે તે અનુભવી જૈનોએ વિચારમાં લેવા યોગ્ય છે.

જૈન જ્ઞાનાંભોનિધિ પ્રદર્શનમાં પ્રવેશ કરતાં પહેલો જ્ઞાનવિભાગ હતો. તેની અંદર અપૂર્વ અપૂર્વ પ્રાચીન પુસ્તકો તાડપત્ર ઉપર, વસ્ત્ર ઉપર અને કાગળો ઉપર લખેલાં મુકવામાં આવ્યાં હતાં;

ચોથી જૈન સ્વેતાંબર કોન્ટ્રેન્સ.

૫

ખીજી પણ કેટલીક દર્શનીય વસ્તુઓ હતી. પ્રદર્શનના મધ્યમાં પાંચ ઇંદ્રીઓથી સૂત્ર્યુને વશ થતા પ્રાણીઓના આગેહુબ સ્વરૂપ બતાવેલાં હતાં. હરણ અને પાર્શ્વી, દીપક ને પતંગ, કમળ ને બ્રમર, સ્તંભ ને માછીમાર તેમજ હાથી ને હાથીણી એવાં બતાવેલાં હતાં કે તેને જોતાંજ એકેક ઇંદ્રીના વિષયથી થતી ખરાબીનો પ્રગટ અનુભવ થતો હતો. ત્યાંથી આગળ અનેક સ્વદેશી વસ્તુઓ-મીણબત્તી, સાબુ, કેતરકામ તથા પાટણનાં પટોળાં મશરૂ ને અતલસ વિગેરેના નમુના મુકવામાં આવ્યા હતા; તે સાથે ખાસ શિખામણ લેવા લાયક પાંચ અંધ, છ લેશ્યાવાળા, વણઝારો, ઘોળી અને સંજીવીની ચાર સંખંધી ચિત્રેલા પીકચરો બાંધેલા દૃષ્ટિગત થતા હતા. છેવટના ભાગમાં એલાચીકુમારનો નાનો ને મોટો એવા બે દેખાવ આગેહુબ કરવામાં આવ્યા હતા. વાંસ ઉપર રહેલા એલાપુત્ર, નટ, નટણી, નટપુત્રી, રાબ, રાણી, પ્રધાન, શેઠાણી વિગેરેના સ્વરૂપો સારી કારીગરીથી બનાવવામાં આવ્યાં હતાં.

પ્રદર્શન જોવાની ફી ચાર આના રાખવામાં આવી હતી અને તે ખુદલું મુકવાની ક્રિયા શ્રીમંત ગાયકવાડસરકારના વિશ્વાસુ અમાત્ય રોમેશ્વરદત્તે કાલ્દયુન શુદ્ધિ ૧ શનીવારની સવારના ૬ વાગે એક સારા મેળાવડા વચ્ચે કરી હતી. તે પ્રસંગે તેમણે એક લંબાણ લાપણ કર્યું હતું જેની અંદર સ્વદેશી હીલચાલના સંખંધમાં તેઓ બહુ અસરકારક બોલ્યા હતા. પ્રદર્શન કમીટી પણ ખાસ જુદી નીમવામાં આવી હતી. તે કમીટીના પ્રમુખ શેઠ પુનમચંદ કરમચંદે પણ આ મેળાવડાના પ્રારંભમાં પ્રસંગને અનુસરતું લાપણ આપ્યું હતું, તે લાપણ છપાયેલ છે. આ પ્રદર્શન ખાસ કરીને જૈનધર્મની પ્રાચીનતા સિદ્ધ કરવા માટે તેમજ તેમાં થઇ ગયેલા વિદ્વાનોની ચમત્કૃતીવાળી કૃતીનો દેખાવ આપવા માટે બોલવામાં આવ્યું હતું, તેની અંદર સ્વદેશી હીલચાલ પણ જીવદયા વિગેરે અનેક કારણોને લઇને જૈનવર્ગને પ્રિય છે એમ બતાવવા માટે સ્વદેશી વસ્તુઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો.

૬

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

આં કોનકરન્સમાં પ્રમુખ તરીકે ખીરાજવા માટે મુંબઈ નિવાસી શેઠ વીરચંદ્રભાઈ દીપચંદ સી. આઈ. ઈ. ની નિમનોક સુમારે બે માસથી બહોર ધયેલી હતી. તેઓસાહેબ તથા કોનકરન્સના ઉત્પાદક અને જનરલ સેક્રેટરી મી. ગુલાબચંદ્ર ઠક્કા માહુવદ ૦)) શુક્રવારની ટ્રેનમાં પાટણ પધાર્યા હતા. શેઠ લાલભાઈ દસપતભાઈ શનીવારે રાત્રે આવ્યા હતા અને શેઠ મનમુખભાઈ ભગુભાઈ વિજેરે રવીવારે બાર વાગ્યાની ટ્રેનમાં પધાર્યા હતા.

શેઠ જ્ઞેશીંગભાઈ હઠીશંઘ તથા શેઠ ગોકળભાઈ મુળચંદ વિજેરે પ્રમુખ સાહેબની સાથેજ પધાર્યા હતા. તેઓ પધાર્યા તે વખતનો સ્ટેશનપરનો દેખાવ અવર્ણનીય હતો. આખો પાટણનો સંઘ ઉત્સાહમાં આવી ગયેલો હતો. સ્ત્રીઓ અને પુરુષો, બાળકો ને બાળકીઓ સંખ્યાબંધ સ્ટેશનપર આવેલાં હતાં. સંઘના તનમામ આગેવાન ગૃહસ્થો એક મોટી વોલંટીયરની ફોજ સાથે પ્લાટફોર્મ ઉપર લાઈનબંધ ઉભા રહેલા હતા. વોલંટીયરોના હાથમાં રંગબેરંગી ધ્વજો ફરકી રહી હતી. સ્ટેશનના કંપાઉન્ડની અંદર ગાડી આવતાં સાથે આનંદગર્જના કરીને માન આપ્યું હતું અને ડગ્ગામાંથી ઉતરતાં સંઘના શેઠે પ્રમુખ સાહેબને કુલનો હાર પહેરાવ્યો હતો. સમીપમાં રહેલું બેંક મધુરસ્વરે પોતાની હાનજરી બતાવી રહ્યું હતું; પ્રમુખસાહેબના દર્શન કરવા માટે લોકો હુગમળી રહ્યા હતા જેથી સ્ટેશનની બહાર મહા પ્રયાસે નીકળી શકાયું હતું. ત્યારબાદ બે ઘોડાની મુંદર બગીમાં પ્રમુખસાહેબ ખીરાજ્યા હતા, તેની પાછળની બીજી ગાડીમાં મી. ગુલાબચંદ્ર ઠક્કા ખીરાજ્યા હતા અને ત્રીજી ગાડીમાં શેઠ રતનજી વોરજી વિજેરે ભાવનગરના ગૃહસ્થો બેઠા હતા. પ્રમુખસાહેબની આગળ બેનઠ અને વોલંટીયરોની ફોજ ધ્વજો લઈને ચાલતી હતી. માર્ગમાં સ્થાને સ્થાને જૈનશાસનની જય બોલાતી હતી અને પ્રમુખસાહેબને તથા મી. ઠક્કાને હુરેના પોકારથી વધાવી લેવામાં આવતા હતા. આ વખતના ઉત્સાહનો ને ચાલતા સંઘની શોભાનો ખ્યાલ જોનારનેજ આની શકે તેમ હતું.

ચાથી જૈન મ્વેતાંખર કોન્ફરન્સ.

૭

આ સર્વિસ શહેરના મધ્યભાગમાં થઈને શ્રી પંચાસરા પાર્શ્વ-
નાથજીના મંદિર સુધી ગયું હતું. ત્યાં પ્રમુખ સાહેબ વિગેરેએ
ગાડીમાંથી ઉતરીને દર્શન કર્યા હતા અને ચૈત્યવંદન કર્યા બાદ
પાછા ઉતારે જવા માટે ગાડીમાં બેઠા હતા. તે વખતે વોલન્ટી-
યરોએ ગાડીના ઘોડા છોડી નાખ્યા હતા અને તેઓએ જાતે ગાડી
ધસડી હતી, આ વખતનો દેખાવ ઓરજ હતો; આ કાંઈ ખાસ
પ્રમુખ સાહેબને માન અપાતું હતું એમ નહોતું પરંતુ શાસન
પ્રત્યેની અંતઃકરણની ઉછળી રહેલી ભક્તિનું પરિણામ હતું. ઘોડા
વખત સુધી એ પ્રમાણે ચલાવ્યા બાદ પ્રમુખ સાહેબે આગ્રહ
કરીને ઘોડા જોડાવ્યા હતા. માર્ગમાં શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય જૈન પા-
ઠશાળામાં અભ્યાસ કરતી કન્યાઓએ પ્રમુખસાહેબને પુષ્પ અ-
ક્ષતાદિથી વધાવી તિલક કરીને હાર પહેરાવ્યા હતા. પ્રમુખસા-
હેબને બાપુ અમીચંદ પનાલાલના બંગલામાં ઉતારે આપવામાં
આવ્યો હતો. ત્યાં પહોંચ્યા બાદ લોકો વીખરાયા હતા.

વદ ૦)) થી દરેક દેનમાં સંજ્યાબંધ એલીગેટો ને વીજીટરો
આવવા લાગ્યા હતા. શુદ્ધ ૨ સુધીમાં સુમારે ત્રણહજાર એલીગેટો
ને વીજીટરો આવ્યા હતા. કોન્ફરન્સ મંડપની અંદર એવી રે-
ગ્યુલર બેઠક ગોઠવવામાં આવી હતી કે પોતપોતાની બેઠક લેવાના
સંબંધમાં એકપણ સવાલ ઉભો થયો નહોતો; સૌ શાંતવૃત્તિથી
પોતપોતાને પ્રથમથી મળેલી ટીકીટના નંબર પ્રમાણે બેઠક લેતું
હતું. શહેરેશહેર અને ગામેગામના સંઘ તરફથી ચુંટાઈને આવેલા
એલીગેટોને પ્રથમથીજ ક્રમસર નંબરવાર ટીકીટો મોકલવામાં આ-
વેલી હોવાથી કોઈપણ પ્રકારનો ગુંચવાટો ઉભો થયો નહોતો.
ફી પણ પ્રથમથી મોકલવાનો નિયમ કરેલો હોવાથી તે વિષયમાં
પણ સગવડ થઈ હતી.

રેલવે તરફ અરબી ફી લેવાને માટે પ્રથમથી અરજ કરવામાં
આવી હતી, તેને બી. જી. પી. તથા મોરબી રેલવે તરફથી
સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો, તેટલા ઉપરથી ચીફ સેક્રેટરીની
સહીવાળા છાપેલા કન્સેશન પાસ દરેક એલીગેટને તેમજ વીજીટરને

૯

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

મોકલવામાં આવ્યા હતા. તે ખાસ બતાવવાથી દરેક સ્ટેશનવાળાને વડવાણુકેમ્પ સુધીની રીટર્ન ટીકીટ એકવડી ફ્રી લઈને આપવામાં આવતી હતી, દરેક કલાસને માટે એ પ્રમાણે ગોઠવણ શ્રેયેલી હતી.

આ વખતના મેળાવડામાં જૈનકોમના આશ્રિત થઈને રહેલા લોન્ડોને યાદ કરવામાં આવ્યા હતા; તેઓને વગર ફ્રીએ વીઝીટરની ટીકીટો આપવામાં આવી હતી, વોલંટીયરોમાં પણ તેમને દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા અને ત્રણે દિવસ કાર્યની શરૂઆતના પ્રારંભમાં મંગળાચરણ કરવાનું કામ પણ તેમને સોંપવામાં આવ્યું હતું, તે તેઓએ ઘણા ઉત્સાહથી બજાવ્યું હતું અને પોતાની ઉત્પત્તિ સંબંધી હકીકત પણ ત્રીજે દિવસે તેમણે કોન્ફરન્સમાં કહી સંભળાવી હતી.

ફાલ્ગુન શુદ્ધિ ૨ રવીવારે સવારના દશ કલાકથી ડેલીગેટોના મોટો સમૂહ રંગબેરંગી અને દેશદેશની પાઘડીઓ મુકીને કોન્ફરન્સ મંડપ તરફ જતો દૃષ્ટિએ પડતો હતો; કાર્યની શરૂઆતનો વખત ૧૧૫૫ કલાકનો બહાર કરવામાં આવ્યો હતો. તે વખત સુધીમાં તો મંડપનો મોટો ભાગ ભરાઈ ગયેલો હતો. પ્રમુખસાહેબની અને ટ્રેનમાં આવવાના ગૃહસ્થોની રાહ જોવાતી હતી. પ્રમુખસાહેબ અને મી. ઢઢા વખતસર પધાર્યા હતા, સભાજનોએ ઉભા થઈને માન આપ્યું હતું; શેઠ મનમુખલાઈ ભગુલાઈ વિગેરે ગૃહસ્થો પણ તેજ વખતે ટ્રેનમાં આવી પહોંચ્યા હતા. સર્વે આગેવાનો સ્ટેજ ઉપર ખીરાજવાથી સભામંડપ રાજસભા જેવો દીપી નીકળ્યો હતો. ડેલીગેટો, વીઝીટરો, વોલંટીયરો, માનવાંતા પ્રાહુણુઓ, ફ્રી વીઝીટરો તથા રીસેપ્શન કમીટીના મેમ્બરો મળીને એકંદર પાંચહજાર ગૃહસ્થો સભામંડપમાં ખીરાજ્યા હતા. સ્ત્રીવર્ગ માટે મુકરર કરેલો વિભાગ પણ તમામ પૂરાઈ ગયો હતો. ખારકલાકે કાર્યની શરૂઆત થઈ હતી. પ્રારંભમાં બાળિકાઓ, બાળકો અને લોન્ડોએ બુદ્ધાં બુદ્ધાં મંગળાચરણ કર્યો હતો.

ચોથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૬

પ્રથમ દિવસ.

ફાગુન સુદિ ૨ રવિવાર. તા. ૨૫-૨-૦૬

(જૈન બાળાઓએ ગાયેલું ગાયન.)

રાગ કલ્યાણ. તાળ ચતુરસ્ત્રગતિ. એકતાળ માત્રા ૪

વંદો પદ ત્રીશક્તિ નંદના, જ્ઞાની મહા ગંભીરના; વંદો
સર્વ પુરંદર સેવીત સુંદર, ધર્મ ધુરંધર શ્રીરના. વંદો ૧
તીર્થપતિ તીર્થંકર શંકર, સ્વામી શ્રાદ્ધ સમુહના. વંદો ૨
વિશ્વ વિનાયક ને શિવદાયક, દાતા સમકિત તીરના. વંદો ૩
નાથ નિરંજન ભવભય ભંજન, તાજ ઉજમના શિરના. વંદો ૪

આ ગાયન ગાયા બાદ બાળાઓએ પુણ્યવટે કોન્ફરન્સને વધાવી હતી. ત્યારબાદ જૈન બાળકોએ ગાયન ગાયું હતું તે છપાયેલ ન હોવાથી અહીં આપવામાં આવ્યું નથી. ત્યારપછી ભોજકસમુહના આગેવાન ભોજક દલસુખ જેઓ ભાવનગરના સભ્યમાં નોકરી રહેલા છે તેમણે મધુર સ્વરે ગાયન ગાયું હતું. સ્થળસંકોચના કારણથી તે આખું અહીં આપવામાં આવ્યું નથી. તેનો પ્રારંભ આ પ્રમાણે કરવામાં આવ્યો હતો.

શ્રી પંચાસર પાર્શ્વનાથ પ્રભુમું કલ્યાણકારી સદા,
આધી વ્યાધિ ઉપાધિ વારક વિભુ સેવે મળે સંપદા;
સ્વામી શ્રાદ્ધ સમાજ આજ શરણે આવી હરો આપદા,
જૈનોને સુપસાય થાય જિનજી જેથી સુખી સર્વદા. ૧

મંગળાચરણ થઈ રહ્યા બાદ સભાનું કામ શરૂ કરવામાં આવ્યું. પ્રારંભમાં શ્રીપાટણના નગરશેઠ હેમચંદ વરતાચંદ જેઓ ચોથી કોન્ફરન્સના ચીફ સેક્રેટરી નીમાયેલા હતા તેમણે શ્રીસંઘ તરફ મોકલવામાં આવેલી આમંત્રણપત્રિકા વાંચી સંભળાવી.

ત્યારબાદ રીસેપ્શન કમીટીના પ્રમુખ શેઠ પુનમચંદ કરમચંદે પોતાનું આવકાર આપનારું ભાષણ વાંચતું શરૂ કર્યું. આ ભાષણ ખાસ જીવંત છપાયેલું છે અને તે અવશ્ય વાંચવા લાયક છે. તેની અંદર શ્રીસંઘને આવકાર આપતાં પોતાની તરફનો હર્ષ પ્રદર્શિત કરેલો છે. ત્યારબાદ પાટણ શેહેરની પ્રાચીનતા

૧૦

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

સિદ્ધ કરનારા તેમજ તેની મહત્વતા બતાવનારા અનેક મહાપુરુષોનાં નામો તેમણે કરેલાં ઉત્તમ ઉત્તમ કામોની નોંધ સાથે બતાવવામાં આવ્યાં છે. આ લખાણ ખાસ વિદ્વાન મુનિરાજની સહાયતાને આભારી છે. ત્યારબાદ કેન્દ્રસ્ત્રમાં ચર્ચવાના વિષયો પૈકી મુખ્ય બે ત્રણ વિષય તરફ દૃષ્ટિ કરી, નામદાર ગાયકવાડ સરકારનો, તેમના અધિકારીઓનો અને તસ્દી લઈને પધારેલા પ્રતિનિધિ સાહેબોનો આભાર માનીને તેમજ આદર સત્કારમાં કાંઈ ખામી જણાય તો તેને માટે ક્ષમાની પ્રાર્થના કરીને ભાષણ સંપાત્ત કરેલું છે. આ ભાષણ પ્રસંગોપાત આ માસિકમાં આપવાની અમારી ઇચ્છા છે કારણ કે તેમાં ઐતિહાસિક હકીકતનો સારો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

રીસેપ્શન કમીટીના પ્રમુખના ભાષણની પ્રાંતે કેન્દ્રસ્ત્રના પ્રમુખસ્થાન માટે એક યોગ્ય પુરુષની ચુંટણી કરવા સૂચના કરવામાં આવી હતી તે અનુસાર પ્રમુખની ચુંટણી કરવાની દરખાસ્ત પાટણનિવાસી શેઠ જેશીંગભાઈ ઝવેરચંદે કરી હતી. અને શેઠ વીરચંદભાઈ દીપચંદ સી. આઈ. ઈ. ને પ્રમુખસ્થાન યોગ્ય જણાવ્યા હતા. તે દરખાસ્તને શ્રી મુખનિવાસી શેઠ રતનચંદ ખીમચંદ, અમદાવાદનિવાસી શેઠ જેશીંગભાઈ હઠીશંઘ, પાટણનિવાસી શેઠ ખાપુલાલ લલુભાઈ તથા પ્રતાપગઢ નિવાસી લક્ષ્મીચંદજી ધીયાએ ટેકો આપ્યો હતો. દરખાસ્ત સંબંધિત પત્રો થતાં સભાજનોની હર્ષગર્જના વચ્ચે શેઠ વીરચંદભાઈએ પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું.

આ દરખાસ્તના પ્રારંભમાં નામદાર ગાયકવાડ સરકારના અમાત્ય રોમેશ્વંદ્રદત્તે જેઓ સભામંડપમાં પધારેલા હતા તેમણે પ્રસંગને અનુસરતું ભાષણ કર્યું હતું. પરંતુ તે ઇંગ્લેન્ડમાં કરેલું હોવાથી તેમજ તેની અંદર કેટલીક હકીકત સમજ ફેરવાળી હોવાથી તેનો આશંક અહીં આપવામાં આવ્યો નથી.

પ્રમુખ સાહેબે પ્રમુખસ્થાન લીધા બાદ એક કુમારિકાએ તેમને તીલક કરી પૂજપાગ પહેરાવી હતી. તેમના ભાષણના

ચોથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૧૧

આરંભમાં શા. કુંવરજી આણંદજી ભાવનગરનિવાસીએ સંસ્કૃતમાં મંગળાચરણ કર્યું હતું. ત્યારબાદ ભાવણની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. આ ભાવણ ઘણું લાંબાણ છે. આ માસીક જેવડા ૨૦ પૃષ્ઠમાં તે છપાયેલું છે. તેની અંદર કોન્ફરન્સની આવશ્યકતા સૂચક વિદ્વા જરેલી દલીલો બતાવવામાં આવી છે. કોન્ફરન્સમાં ચર્ચવા યોગ્ય દરેક વિષયોનું દિગ્દર્શન કરાવ્યું છે, તેમજ બીજી અનેક બાબતો સમાવેલી છે. તે ભાવણનો $\frac{1}{2}$ ભાગ પ્રમુખ સાહેબે પોતે વાંચ્યા બાદ બાકીનો $\frac{1}{2}$ ભાગ તેઓ સાહેબના ચીરંજીવી ભોગીલાલભાઈએ વતકાના રૂબરૂ પર જઈને વાંચી સંભળાવ્યો હતો. જેથી સર્વે શ્રેનાઓ તેનો પુરતો લાભ લઈ શક્યા હતા.

પ્રમુખ સાહેબના ભાવણની પ્રાંતે કોન્ફરન્સમાં ચર્ચવાના વિષયો, દરખાસ્તો તથા તેના વક્તાઓ સુકરર કરવા માટે સખજેકટ કમીટી નીમવાની દરખાસ્ત ૧. ગુલાબચંદજી ઢઢાએ રજુ કરી હતી અને તે દરખાસ્તને ટેકો આપતાં શા. કુંવરજી આણંદજીએ સદરહુ કમીટીમાં નીમવા યોગ્ય ગૃહસ્થોનાં નામોનું લીસ્ટ વાંચી સંભળાવ્યું હતું. તેની અંદર તે વખતે કેટલાએક નામોનો ઉમેરો કરવામાં આવ્યો હતો.

આ દરખાસ્ત સુકયા અગાઉ કોન્ફરન્સ ઓફીસ, તરફથી ચારે જનરલ સેક્રેટરીઓ દ્વારા ગત વર્ષમાં થયેલાં કાર્યોનો રીપોર્ટ તથા હીશાબ જે છપાવીને લાવવામાં આવ્યો હતો તેની મુખતેસર હકીકત ગવેરી માણેકલાલ બેલાભાઈએ કહી સંભળાવી હતી. અને છપાયેલા રીપોર્ટ વહેંચાવી તે વાંચી જોવાની ભલામણ કરી હતી.

સખજેકટ કમીટી એકત્ર થયા માટે સત્રિના બાક કલાકનો વખત વહેર કર્યા બાદ સુમારે ૪ વાગે પહોંચા દિવસની બેઠકનું કામ બલાસ થયું હતું અને પધારેલા ગૃહસ્થો શ્રી પંચાસરજીથી નીકળવાના જળયાત્રાના વરદાવાના દર્શનનો લાભ લેવા ચાલી નીકળ્યા હતા.

૧૨

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

દાનિએ આઠ વાગ્યા બાદ કોન્કરન્સ મંડપમાંજ રાજજેકટ કમીટી મળી હતી. તેમાં સુમારે ૨૦૦ ગૃહસ્થો પધાર્યા હતા. કમીટીનું કામ બહુ શાંતિથી ચાલ્યું હતું; બીજા દિવસ માટે ૪ દરખાસ્તો પ્રેસીડન્ટ સાહેબ તરફથી સુકવાની તથા ૫ દરખાસ્તો બીજી સુકરર કરવામાં આવી હતી. દશમી દરખાસ્ત રજુ થતાં તે સંબંધમાં શેઠ ગોકળલાલ દોલતરામના દૂસરી મી. મં. ગળદાસ છગનલાલે તેમના તરફથી પાંચ વર્ષ પર્થેત દર માસે રૂ. ૫૦થી ૭૫ની મદદ આપવા કબુલ કર્યું હતું. આ દરખાસ્ત વધારે ચરચાતાં ટાઇમ વધારે જવાથી રાજજેકટ કમીટીનું આઠીનું કામ બીજા દિવસ ઉપર સુલતવી રાખવામાં આવ્યું હતું અને કમીટી બરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી.

બીજા દિવસે સુનિરાજ સહારાજ શ્રી આત્મારામજી (આનંદવિજયજી) ના શિષ્ય સુનિરાજ શ્રી કાંતિવિજયજી પોતાના શિષ્ય પરિવાર સહિત આવીને કોન્કરન્સ મંડપમાં સુનિરાજ માટે સુકરર કરેલા સ્થાનપર બીરાજ્યા હતા. સભાનું કામ વખતસર શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું; પરંતુ. વચમાં વિશાભો દેવાનો અવનુકાશ મળી શક્યો નહોતો.

બીજો દિવસ.

ફાલ્ગુન શુદ્ધ ૩ સોમવાર તા. ૨૬-૨-૦૬

પ્રારંભમાં બાળિકાઓ તથા બાળકોએ મધુર સ્વરે ગાયન કર્યા બાદ લોજક તરફથી ગવાયેલું ગાયન નીચે પ્રમાણેનું હતું, તે અસરકારક હોવાથી અહીં આપવામાં આવ્યું છે.

ગિતિ છંદ.

થાંભણ પાસ જિજ્ઞંસા, વિગ્રહરજુ શિવકરજુ શરણ તારૂં;
ધ્યાન ધરે ધરણેંદા, પાસ યજ્ઞને પદપૂજન પ્યારૂં. ૧
વળી પદ્માવતી દેવી, તુજ શાસનચુર નિતપરતા પૂરે;
સ્મરણ કરૂં પદ સેવી, ચિંતામાંણી ચિતની ચિંતા ચૂરે. ૨
આ અણહિલપૂર આવી, સ્વેતામ્બર કોન્કરન્સ જૈન તણી;
જયવંતી વરતાવી, જગમાં સુજસ વધારો જગતધણી. ૩

ચોથી જૈન ચેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૧૩

આની પછી એક હોરી નવી બનાવેલી ગાવામાં આવી હતી, તે સ્થળસંકેતના કારણથી આઢીં આપવામાં આવી નથી.

કાર્યની શરૂઆત થતાં પ્રમુખસાહેબ તરફથી મુકવાની ચાર દરખાસ્ત મી. યુક્તાબચાવંદજી દ્વારા વાંચી સંભળાવી હતી અને તે સભાજનોએ હર્ષનાદ સાથે એકમતે પસાર કરી હતી. તેમાં પહેલી ને ચોથી દરખાસ્ત સર્વ સભાજનોએ ઉભા થઈને પસાર કરી હતી.

ત્યારપછીની પાંચ દરખાસ્તો જુદા જુદા વક્તાઓ તરફથી મુકવામાં આવી હતી અને તેને જુદા જુદા વક્તાઓએ ટેકો આપ્યો હતો. તે દરખાસ્તો પરથી થયેલા પાંચ તથા પ્રથમના ચાર મળી એકંદર નવ ઠરાવો વક્તાનાં નામો સાથે આ નીચે આપવામાં આવ્યા છે.

ઠરાવ પહેલો.

નામદાર પ્રીન્સ અને પ્રીન્સેસ ઓફ વેલ્સની આ દેશીમાં પધરામણી થવાથી આખા હિંદુસ્થાનના જૈન પ્રતિનિધિઓની પાટણ શહેરમાં મળેલી આ ચોથી જૈન ચેતાંબર કોન્ફરન્સ પોતાનો અંતઃકરણનો હર્ષ પ્રદર્શિત કરે છે અને તેઓ નામદારને વિનંતી કરે છે કે જૈન કોમની તાજ પ્રત્યેની વફાદારીની ખબર તેઓ સાહેબ પોતાના નામદાર પિતાશ્રીને જણાવવા મહેરબાની કરશે. આ ઠરાવના ખબર તારફારા તેઓ નામદાર તરફ મોકલવા.

ઠરાવ બીજો.

નામદાર શ્રીમંત સયાજીરાવ ગાયકવાડ મહારાજ સાહેબના વીસ્તીર્ણ રાજ્યની શ્રીતળ છાયામાં બીજીવાર આ કોન્ફરન્સ એકઠી મળતાં તેઓ સાહેબે ઉદાર દિલથી જે આશ્રય આપ્યો છે તેને માટે આ કોન્ફરન્સ તેઓ સાહેબનો અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

આ ઠરાવની ખબર તેઓ સાહેબના નામદાર દીવાન સાહેબને જણાવવી.

ઠરાવ ત્રીજો.

આપણી કોન્ફરન્સમાં ચારે જનરલ સેક્રેટરીઓએ પોતાના

૧૪

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

અમુક વખતનો ભોગ આપીને જે કિમતી સેવા બજતી છે તેને માટે તેમનો અંતઃકરણથી આભાર માનવામાં આવે છે.

ઠરાવ ચોથો.

આ કોન્કરન્સમાં કરવામાં આવેલા ઠરાવોનો અમલ થવા માટે જે જે મુનિ મહારાજઓએ પ્રયાસ કર્યો છે તેમનો આ કોન્કરન્સ અંતઃકરણથી આભાર માને છે અને સર્વ મુનિસમુદાયને તેજ પ્રમાણેનો પ્રયાસ ચાલુ રાખવા વિનંતિ કરે છે.

ઠરાવ પ મો.

આપણી જૈન કોમમાં વ્યવહારિક અને ધાર્મિક કેળવણીની વૃદ્ધિ થવા માટે નીચે પ્રમાણેના ઉપાયોની યોજના કરવી ઘટિત છે.

૧ દરેક બાળક યા બાળકીઓને ફરજિયાત કેળવણી આપવી એટલે કોઈપણ બાળક કે બાળકીઓને તેમનાં માળાપોએ અભણ રાખવાં નહિ.

૨ જૈન બાલુઓને કમસર ધાર્મિક કેળવણી મળવાને માટે કન્યા-શાળા અને જૈનશાળોપયોગી સીરીઝ બનાવવાની ગોઠવણ કરવી અને તેને સારે એક કમીટી નીમવી.

૩ ધાર્મિક કેળવણી અર્થ સહિત અને તેના રહસ્યનું જ્ઞાન થાય તેવા પ્રકારની યોજના કરવી.

૪ જૈન વિદ્યાર્થીઓને ઉચ્ચ પ્રકારની કેળવણી મળી શકવા માટે તેમજ કળાકોશલ્ય સંબંધી કેળવણી આપવા માટે સ્ટોડન્ટ્સશીપો આપવી અને જૈન ઓર્ડીંગ સ્થપાવવી.

૫ જૈન લાઘવેરીઓ અને છોકરીપો સ્થાનકે સ્થાનકે સ્થપાય તેવી ગોઠવણ કરવી કે જેની અંદર છાપેલાં તમામ પુસ્તકો મળી શકે.

૬ દરેક સારા શેઢિરોમાં મોટી ઉમ્મરની શ્રાવિકાઓને અભ્યાસ કરાવવાને શ્રાવિકાશાળાઓ સ્થાપવી અને તેની અંદર ઉદ્યોગનું શિક્ષણ પણ અપાય તેવી ગોઠવણ કરવી.

આ બાબતોની આ કોન્કરન્સ ખાસ આવશ્યકતા ધારે છે.

દરખાસ્ત મુકનાર.

શા. દામોદર બાપુશા. ચેવસાવાળા.

ચાથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્કરન્સ.

૧૫

અનુમોદન આપનાર.

વકીલ સાંકળચંદ નારણુજી, બી.એ.એલ.એલ.બી.જમનગર.

શા. લહેરચંદ ચુનીલાલ—પાટણ.

શા. મોહનલાલ હેમચંદ—મુંબઈ.

શા. નારણુજી અમરશી—વઢવાણ.

શા. ચુનીલાલ નારણુદાસ—અમદાવાદ.

શા. મનચુખરામ અનોપચંદ—,,

વકીલ ભુધરભાઈ વરછરાજ—રાધનપુર.

ઠરાવ છફો.

જીર્ણ પુસ્તકોદાર સંબંધી.

આપણા મહાન પૂર્વાચાર્યોએ રચેલા અનેક પ્રાચીન ગ્રંથો જુદા જુદા શહેરોમાં પુસ્તકલંગારની અંદર રહેલા છે તેનો હવે પછી વિનાશ ન થાય તેવી યોજના કરવી, જીર્ણ સ્થિતિના અલભ્ય ગ્રંથોની નવીન પ્રતો લખાવી તેનો પુનરોદ્ધાર કરવો, દરેક ભંગારોની ઉપયોગી હકીકત સાથેની ટીપ તઈયાર કરવી, તેની આ કોન્કરન્સ આવશ્યકતા ધારે છે તે સાથે ઠરાવ કરે છે કે દરેક પુસ્તકલંગારના અધિકારીઓએ પોતાના કબજાના ભંગારોની ટીપની નકલ કોન્કરન્સ તરફ મોકલવી અથવા જો ટીપ બરાબર તૈયાર ન હોય તો કોન્કરન્સની મદદ માગવી જેથી તે કાર્ય પરત્વે યોગ્ય મદદ આપવામાં આવશે.

દરબારત સુકનાર.

શા. કુંવરજી આણંદજી—ભાવનગર

અનુમોદન આપનાર.

મી. કૃષ્ણચંદ કપુરચંદ લાલન—મુંબઈ

મી. અમરચંદ પી. પરમાર—મુંબઈ.

ઠરાવ સાતમો.

પ્રાચીન શીલાલેખોનો સંગ્રહ કરવા સંબંધી.

અનેક સ્થાનકે આપણા પ્રાચીન શીલાલેખો પ્રતિમાજી નીચે તેમજ છુટા છવાયા છે. તે બધાનો એકત્ર સંગ્રહ કરવાથી

૧૬

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

પૂર્વની જાહોજલાલીવાળી સ્થિતિ ઉપર વિશેષ પ્રકાશ પડી શકે છે તથા ઐતિહાસિક સ્થિતિ જાહેરમાં આવે છે, માટે તે કાર્ય કરવાની આ કોનક્રેટ આવશ્યકતા ધારે છે.

દરખાસ્ત મુકનાર.

ઝવેરી માણેકલાલ થેહેલાભાઈ—વડોદરા.

અનુમોદન આપનાર.

શા. અમરચંદ થેહેલાભાઈ—લાવનગર.

હરાવ આડમો.

જીર્ણ ચૈત્યોદ્ધાર સંબંધી.

આપણા પૂર્વ પુરુષોએ અગણિત દ્રવ્ય ખર્ચીને મહાન દેવાલયો બાંધાવેલાં છે તેમાંથી જે જીર્ણ સ્થિતિમાં આવી ગયેલાં હોય તેનો જીર્ણોદ્ધાર કરવાની આપણી ખાસ ફરજ છે, તેથી તે કાર્યમાં ખર્ચાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ અને તેને માટે ચૈત્યરક્ષક કમીટી નીમવી જોઈએ.

દરખાસ્ત મુકનાર.

શા. સુનીલાલ છગનલાલ—સુરત.

અનુમોદન આપનાર.

ઝવેરી મોહોલાલ મગનલાલ—અમદાવાદ.

મી. નાથુલાલજી તહેરા—ડાંગ.

શા. જલ્દલભાઈ કરમચંદ—સુબંધ.

લાલા દીનાનાથ—પંજાબ.

હરાવ નવમો.

જીવદયા સંબંધી.

૧ જીવોની થતી હિંસા તથા જનાવરો ઉપર ગુજરતું ધાતકીપણું અટકાવવા ખર્ચાનો પ્રયત્ન કરવો.

૨ પાંજરાપોળ જ્યાં જ્યાં હોય ત્યાં ત્યાં તેમને સારી સ્થિતિ પર લાવવી અને ન હોય ત્યાં જરૂર જણાય તે નવી સ્થાપવી.

૩ જીવોની વિરાધનાથી થતી ચીંજો ન વાપરવા માટે ઠરાવો કરવા,

ચાથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્કરન્સ.

૧૭

૪ ધર્મના બહાને અથવા વેપારના બહાને જનાવરો ઉપર ગુજરતું ઘાતકીપણું અટકાવવા પ્રયત્ન કરવો.

૫ જીવહયાના સંબંધમાં ઉપદેશકો રાખી તેનો પ્રચાર વધારવો.

આ સંબંધની આ કોન્કરન્સ ખાસ આવશ્યકતા ધારે છે. તે સાથે રોહીશાળામાં થયેલા જીવહયાના સંબંધના ઠરાવને માટે ભગત લાખા ભગવાન વગેરેનો આ કોન્કરન્સ આભાર માને છે. અને તે ઠરાવનો અમલ દરેક જગોએ થાય તેને માટે યથાયોગ્ય તત્ત્વવીજ કરવી.

દરખાસ્ત મુકનાર-

અવેરી મોહોલાલભાઈ મગનલાલ—અમદાવાદ.

અનુમોદન આપનાર.

મી. કૃત્તેચંદ કપુરચંદ લાલન—મુંબઈ

ઉપર પ્રમાણેના ઠરાવો સર્વાનુમતે પસાર થયા બાદ કોન્કરન્સનું કામ ત્રીજા દિવસ ઉપર મુલતવી રાખવામાં આવ્યું હતું.

પ્રથમની ચાર દરખાસ્તો મુક્યા બાદ મી. ગુલાબચંદજી ઢઠાએ બહાર ગામથી આવેલા કોન્કરન્સની કૃત્તેહ ઇચ્છનારા તારો વાંચી સંભળાવ્યા હતા જેની સંખ્યા ૨૫ ઉપરાંત હતી.

રાત્રિએ બરાબર ૭૫ કલાકે સળંગેકટ કમીટી ફરીને એકઠી મળી હતી. તે પ્રસંગે પ્રારંભમાં આવતી કોન્કરન્સ ક્યાં લઈ જવી ? તે વિષે ઘણી ચર્ચા ચાલી હતી અને તેમાં ઘણો કાળ ક્ષેપ થયો હતો. છેવટે એ વિષયનો ચોક્કસ નિર્ણય થઈ શક્યો નહોતો તો પણ ઘણે ભાગે અમદાવાદ જવાનો સંભવ સમજી શકાયો હતો.

ત્યારબાદ આવતી કાલનું પ્રોગ્રામ હાથ ધરવામાં આવ્યું હતું અને પાંચ દરખાસ્તો વક્તાઓ તરફથી અને પાંચ દરખાસ્તો પ્રમુખ સાહેબ તરફથી મુકવાની મુકરર કરવામાં આવી હતી. કોન્કરન્સના બંધારણના સંબંધમાં ગઈ કોન્કરન્સ વખતે એક લંબાણ ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો છતાં તેમાં ફેરફાર કરવાની જનરલ સેક્રેટરીઓને આવશ્યકતા જણાતાં તે બાબત

૬૮

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

તેમના ઉપરજ રાખવામાં આવી હતી કે તેમને અનુકુળ લાગે તેવી દરખાસ્ત કોન્ફરન્સમાં સુકીને પસાર કરાવવી.

કોન્ફરન્સમાં અમેવાના વિષયોની પ્રથમ બહાર પડેલી ચાઢી-માંઢી કેટલાક વિષય સુકી દેવામાં આવ્યા હતા અને કેટલા-એકનો એક બીજાની અંદર સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. એ પ્રમાણે કાર્યની સમાપ્તિ કરીને સળંગેકટ કમીટી રાત્રિના ૧૨ કલાક પછી વિસર્જન થઈ હતી. કમીટીનું કામ સંતોષકારક આવ્યું હતું.

ત્રીજા દિવસનો ઉત્સાહ વિશેષ હતો. આવતી કોન્ફરન્સ ક્યાં ભરાશે તે જાણવાને સર્વે લાઈએ ઉત્સુક હતા ટાઈમ પણ વે-હેલો રાખવામાં આવ્યો હતો. પ્રમુખ સાહેબ વખતસર પધાર્યા હતા અને જે દિવસ પ્રમાણે બાળિકા, બાળકો તથા લોજકોના ગાયનો થયા બાદ કાર્યની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી.

ત્રીજો દિવસ.

ફાલ્ગુન શુદ્ધ ૪ મંગળવાર તા. ૨૭-૨-૦૬.

લોજકોના ગાયનોનો પ્રારંભ નીચે પ્રમાણેના કાવ્યથી હતો.

માલિની છંદ.

સકળ કુશળ દાતા, સેવતા શાંતિ દાતા;
 સુગતિ સુખથી માતા, ક્ષીર જોગેન્દ્ર ધ્યાતા.
 જગત પતિ જણાતા, ગુણ ગ્રંથે યુગ્ધાતા;
 ભવ ઉદ્ધાધિ તણાતા, તેહનો તુંહિ ત્રાતા. ૧

આજનું ગાયન લંબાણ હતું તે જુદું છંપાવવામાં આવ્યું છે.

ગાયન થઈ રહ્યા બાદ લોજક જ્ઞાતિના એક વોલન્ટીયરે તેમની ઉત્પત્તિ સંબંધી લેખ વાંચી સંભળાવ્યો હતો. તેનો સાર એ હતો કે તેઓ મૂળ શ્રીમાળી બ્રાહ્મણ છે. અને ગાયન કળાની જગૃતિ માટે તેમજ ધર્મ સંબંધી અને વ્યવહારિક ક્રિયાઓ કરાવવાને માટે કેટલાક લાગાઓ બાંધી આપીને તેમને શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યના સમયમાં ગ્રાવક વર્ગ સાથે જમાડવામાં આવેલા છે. ત્યારથી તેઓ લોજક તરીકે જોળખાય છે. એની તમામ હકીકત

ચોથી જૈન સ્વેનાંખર ડોન્કરન્સ.

૧૯

ધ્યાન આપવા લાયક છે; તે બધી સ્થળસંકોચના કારણથી અહીં આપવામાં આવી નથી.

ત્યારબાદ ડોન્કરન્સના કાર્યની શરૂઆત થઈ હતી; પ્રથમ બે ઠરાવો (૧૦મો ને ૧૧મો) સુકાયા બાદ સી. સુલાખચંદ્રજી દ્વારા એ ડોન્કરન્સના બંધારણમાં ફેરફાર કરવા સંબંધી ૧૨ મો ઠરાવ મુકયો હતો; તે ઠરાવ મુકતાં પ્રથમ તેઓ સાહેબે હાલના ચારે જનરલ સેક્રેટરીઓથી બીબાં કાર્યોની વ્યવસ્થાવટે ડોન્કરન્સનું કામ ખરાબર થઈ શકતું ન હોવાથી તેમને મુક્ત કરવા માગણી કરી હતી. તેના ઉત્તરમાં ચારે બાબુથી ના, ના, (no. no) એવો પો-કાર થવાથી તે વાત છોડી દઇને પોતાને મદદ મળવા માટે બીબલ ત્રણ આસીસ્ટન્ટ જનરલ સેક્રેટરી નીમવા બાબતની દરખાસ્ત રજુ કરી હતી તે સ્વીકૃતિ મેળવી પસાર થઈ હતી, તે આ નીચેના ઠરાવોમાં ૧૨ મા ઠરાવ તરિકે મુકવામાં આવેલ છે.

ત્યારબાદ શ્રી અમદાવાદના સંઘ તરફથી ડોન્કરન્સને આવતા વર્ષનું આમંત્રણ કરવા માટે શેઠ જોશીગંધાધ હરીશંક વક્તાના એના પ્લાટફોર્મ ઉપર પધાર્યા હતા. તેઓએ ઘણા અસરકારક શબ્દોમાં આવતા વર્ષ માટે શ્રી અમદાવાદના સંઘ તરફથી ડોન્કરન્સને આમંત્રણ કર્યું હતું; તે સર્વ સભાજનોએ પૂર્ણ હર્ષનાદ સાથે સ્વીકાર્યું હતું.

ત્યારપછી શ્રી. કુંવરજી અણંદજી ભાવનગરનિવાસી પ્લાટફોર્મ ઉપર આવ્યા હતા. તેમણે બહાર કર્યું હતું કે “ડોન્કરન્સ શ્રી સંઘના હિત સંબંધી વિચાર ચલાવનાર એક પુષ્ટ મંડળ છે. તેને આમંત્રણ આપવું તે જાનમતીર્થરૂપ શ્રી સંઘની ભક્તિ કરવા માટે છે. પૂરા પુન્યના સંયોગથીજ તેવો યોગ પ્રાપ્ત થાય છે. મુંબઈમાં ડોન્કરન્સ ભરાણી ત્યારથીજ તેના પછીની ડોન્કરન્સ અમદાવાદમાં મળવાની આવશ્યકતા સર્વ સંઘને જણાતી હતી. કારણ કે અમદાવાદમાં આપણા જૈનવર્ગનો બહોળો સમુદાય છે અને તેમાં મોટો ભાગ શ્રીમંત છે. તે શેઠર એક જૈન પુરી તરીકે હાલમાં વખણાય છે, માટે તેમના તરફનું આમંત્રણ

૨૦

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

થવું જોઈએ; આ ઇચ્છા અત્યારે પૂર્ણ થઈ છે. અમે ભાવનગર નિવાસી હેલીગેટો જેઓ અહીં આવેલા છીએ તે સર્વેનો ઇરાદો કોન્ફરન્સને આમંત્રણ કરીને શ્રી સંઘની યથાશક્તિ ભક્તિ કરવાનો થાય છે, પરંતુ અમારા એક બે આગેવાન ગૃહસ્થો ણીમ કાર્યમાં રોકાઈ જવાથી અત્રે આવી શક્યા નથી તેથી અત્યારે તો અમે અમારી હોંશ પુરી કરી શકતા નથી; પરંતુ આશા રાખીએ છીએ કે આવતી કોન્ફરન્સ અમદાવાદમાં ભરાશે ત્યારે અમે અમારી હોંશ પુરી પાડીને શ્રી સંઘની યત્કિંચિત્ સેવા કરવાને ભાગ્યશાળી થઈશું.”

આ પ્રમાણેનું તેમનું બોલવું પૂર્ણ થતાં મી. ગુલાબચંદળ દેહાએ અને મી. પરમારે બે વર્ષના એક સાથે આમંત્રણ થવા માટે પોતાના તરફથી હર્ષ જણાવ્યો હતો; જેને તમામ મંડળ આનંદ ગર્જના કરીને સંમત થયું હતું.

ત્યારબાદ શેઠ પ્રેમચંદ રાયચંદના પુત્ર શેઠ કીકાભાઈ પ્રેમચંદની ફરમાશથી મી. કુંવરજી આણંદજીએ જાહેર કર્યું કે “મરહુમ શેઠ ફકીરચંદ પ્રેમચંદની યાદગીરી કાયમ રહેવા માટે તેમના પિતા શ્રી આ કોન્ફરન્સને રૂ.૨૫૦૦)ની રકમ અર્પણ કરે છે, તેના વ્યાજમાંથી હવે પછી મુકરર થયા પ્રમાણે ઉંચી કેળવણી લઈને પાસ થયેલા જૈન વિદ્યાર્થીને સ્કોલરશીપ આપવી.” આ રકમ ઘણા આનંદ સાથે સ્વીકારવામાં આવી હતી. આ રકમ રજુ થવાની સાથેજ જાણે દ્રવ્યભંડારનું તાણું ઉઘડ્યું હોય તેમ મંડપમાં ણીરા-જેલા જૈનખંડુઓ તરફથી પુષ્કળ રકમ કોન્ફરન્સને આપવાની ચી-ઠીઓ આવવા લાગી હતી; તે વાંચી સંભળાવવામાં સુમારે એક કલાક વ્યતીત થયો હતો, તેમાં કેટલીક રકમ રોકડી પણ આવી હતી. એકંદર સર્વોળો બાંધવાનું તે વખત બની શક્યું નહોતું.

આ કાર્યમાં કેટલોક વખત જવાથી રેલવેનો ટાઇમ થવાને લીધે કેટલાએક ગૃહસ્થોએ મંડપમાંથી રજા લીધી હતી. જેથી ત્યાર પછીની દરખાસ્ત મુકનારાઓમાંથી મુકરર ઠરેલા બે ગૃહસ્થોનાં નામ પણ ફેરવવા પડ્યાં હતાં.

ચોથી જૈન સ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૨

ત્યારબાદ રીતસરનું કામ શરૂ થતાં ત્રણ હરાવો વક્તાઓ તરફથી અને પાંચ હરાવો પ્રમુખસાહેબ તરફથી મુકવામાં આવ્યા હતા. એકંદર ૧૧ હરાવો (૧૦માથી ૨૦મા સુધી) સર્વાનુમતે પસાર કરવામાં આવ્યા હતા તે નીચે પ્રમાણે.

હરાવ ૧૦ મો.

(ધાર્મિક ખાતાઓના હિસાબ પ્રગટ કરવા સંબંધી)

ધાર્મિક ખાતાના હિસાબો તૈયાર રાખવાથી અને તે પ્રગટ કરવાથી તેની અંદર ગોટાળા વળી શકતા નથી. આવક પણ વૃદ્ધિ પામે છે, અને વિશ્વાસ વધે છે, તેથી દરેક ધાર્મિક ખાતાના હિસાબ તૈયાર રાખવાની, જે કોઈ જૈન ગંધુ જોવા માગે તેને ખતાવવાની તથા તેને છપાવીને પ્રગટ કરવાની આ કોન્ફરન્સ આવશ્યકતા ધારે છે, અને હરાવ કરે છે કે જે જે ખાતાઓના હિસાબ દર વર્ષે બહાર પડે તેની કોન્ફરન્સ નોંધ રાખવી, અને તે દરવર્ષે પ્રગટ કરવી કે જેથી તેવી રીતે હિસાબો બહાર પાડવાની બીજાઓને પણ ઇચ્છા થાય.

આ કાર્ય માટે એક પગારદાર માણસ રાખીને કામ લેવાની જરૂર જણાતાં શેઠ ગોકળભાઈ દોલતરામ તરફથી મી. મંગળદાસ છગનલાલે જાહેર કર્યું કે એવું માણસ રાખવાને માટે પાંચ વર્ષ સુધી દર માસે રૂ.૫૦થી ૭૫ સુધી પગારખર્ચના આપવાને અમે કબુલ કરીએ છીએ, તે સાથે વિશેષ એમ પણ જાહેર કરવામાં આવ્યું કે પાટણનિવાસી શા. ચુનીલાલ નહાનચંદ પાંચ વર્ષ સુધી વગર પગારે કામ કરવા કબુલ કરેછે. આ પ્રમાણેની હકીકત જાહેર થવાથી કોન્ફરન્સ તે બંને જુદાં જુદાં ધન્યવાદ આપે છે, અને તે પ્રમાણેના બંને માણસોથી કામ લેવાનું કોન્ફરન્સ દુરસ્ત ધારે છે.

દરબાદન મુકનાર:

શા મેતીચંદ ગીરધરલાલ કાપડીયા, બી.એ.એલ. એલ.બી. ભાવનગર

અનુમોદન આપનાર.

વકીલ નંદલાલ લલુભાઈ પાઠરા.

પરી. છોટાલાલ ત્રીકમદાસ વીરમગામ

૨૨

શ્રી જૈન પંથ પ્રકાશ.

હરાવ અગીયારમો.

(નિરાશ્રિત જૈન બંધુઓને આશ્રય આપવા સંબંધી)

આપણા જૈન બંધુઓ જેઓ દેવથોળે મંદસ્થિતિમાં હોય તેમને આશ્રય આપવાની શ્રીમંત જૈન ગૃહસ્થોની ખાસ ફરજ છે, તેથી ઉદાર દિલથી તેવા બંધુઓને આશ્રય આપવો, અને જેમ બને તેમ નવા નવા ઉદ્યોગે ચડાવવાનો પ્રયત્ન કરવો, તેની આ ડોનકરન્સ ખાસ આવશ્યકતા પામે છે. અને તેને માટે શ્રી-માન જૈનબંધુઓને આગ્રહપૂર્વક વિનંતી કરે છે.

દરખાસ્ત હુકમનાર.

ડાક્ટર જમનાદાસ પ્રેસસાંદ. એલ. એમ. એન્ડ એસ—અમદાવાદ

અનુમોદન આપનાર.

શા. અનુપચાંદ મેલાપચાંદ બી. એ. સુબંધ.

મી. ટોકરશી નેણશી લોદાયા. „

હરાવ બારમો.

ડોનકરન્સના કાર્યની સવળતા થવા સાથે જનરલ સેક્રેટરીઓને સહાય કરવા માટે નીચે જણાવેલા ત્રણ ગૃહસ્થને આસીરવંદે જનરલ સેક્રેટરી તરીકે નીમવામાં આવે છે.

૧. ઝવેરી બાણુકલાલ ઘેસાલાલ. સુબંધ

૨. ઝવેરી જીવજીવ્યંદ બર્મચાંદ „

૩. શા. કુંવરજી આણંદજી ભાવનગર

આ હરાવ મી. ગુલાબચાંદજી હદા તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો અને તે સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો.

હરાવ ૧૩ મો.

(સંપત્તિ સંબંધી)

‘સંપત્તિ’ જાણે ‘જંપ’ એ સિદ્ધ થયેલી કહેવત છે કે જેનો અનુભવ આપણને સર્વને થયેલો હોય છે, તેથી આર્થિક સંબંધને દૃઢ કરવા માટે કોઈ પણ પ્રકારની ટંપી, સ્પર્ધા કે અદેખાઈ નામ પણ ફરજીયાત નથી તથા પ્રજાની આ ડોનકરન્સ ખાસ

ચોથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૩

આવશ્યકતા ધારે છે. આ કોન્ફરન્સ દૃઢ કરવાનો મૂળ પાયો તેજ છે. વળી આ હેતુને મજબુત કરવાને માટે અંદર અંદરના કોઈ પણ ખાખતની તકરારમાં ખતતાં યુધ્ધી કોરડે ન ચડતાં પ્રમાણિક ગ્રહસ્થોને પંચ નીમી તે દ્વારા સમાધાની કરવાની પણ આ કોન્ફરન્સ આવશ્યકતા ધારે છે.

દરખાસ્ત સુકનાર.

શા. નરસીદાસ નથુલાલ. સુંબઈ

અનુમોદન આપનાર.

વકીલ ત્રીલોચનદાસ બદવણ. વળા

મી. ફત્તેહચંદ કપુરચંદ લાલન. સુંબઈ

ઠરાવ ૧૪ મો.

(હાનીકારક રીતરિવાજો દૂર કરવા સંબંધી)

નીચે જણાવેલા દોષિત રિવાજો અજ્ઞાન અને પ્રમાદ વિશેષ કારણોથી આપણી કોમમાં દાખલ થયેલા છે, તેથી તે રિવાજોને હરેક પ્રકારે દૂર કરવાની ખાસ આવશ્યકતા છે.

૧ ખાળલંગ.

૫ મૃત્યુ પાછળ જમણું.

૨ વૃદ્ધ વિવાહ.

૬ મૃત્યુ પાછળ શોકક્રિયા.

૩ કન્યાવિક્રય.

૭ અધોગ્ય ફરજિયાત ખર્ચો.

૪ એક કરતાં વધારે સ્ત્રી કરવી તે. ૮ મિથ્યાત્વીના પર્વાદોનો પ્રચાર.

ઉપર જણાવેલા રિવાજો ખાલ કરવાની આ કોન્ફરન્સ ખાસ આવશ્યકતા ધારે છે અને તેમાંના જે જે રિવાજોના સંબંધમાં જે જે ગામ કે શહેરોમાં પ્રબંધ થયેલા છે તેમને આ કોન્ફરન્સ ધન્યવાદ આપે છે, તે સાથે ખીજા ગામો અને શહેરોના આજેવાનોને આ ઠરાવનો યથાધોગ્ય અમલ કરવા આગ્રહ કરે છે.

દરખાસ્ત સુકનાર.

વકીલ છોટાલાલ કાળીદાસ ગામનારાદ.

અનુમોદન આપનાર.

મી. અમરચંદ મી. પદમાર. સુંબઈ.

મી. મણીલાલ દોસલચંદ. મી. એ. એલ. એલ. મી. પદ્મજી

૨૪

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

મી. ત્રીલોચનદાસ એધવળી બી. એ. એલ. એલ. બી. ભાવનગર.
પરી. દુલભદાસ કલ્યાણ મહુવા.

શા. વલભદાસ ત્રીલોચન ભાવનગર.

મી. ટોકરસી નેણસી. મુંબઈ.

ઠરાવ પંદરમો.

(જૈન લગ્નવિધિનો પ્રચાર કરવા બાબત.)

અન્ય ધર્મીઓના પ્રસંગને લીધે તેમજ અજ્ઞાનની પ્રબળતાથી આપણા જૈન વર્ગમાં લગ્નવિધિ એવા પ્રકારે કરવામાં આવે છે કે જેથી આપણે મિથ્યાત્વરૂપ દોષના ભાજન થઈએ છીએ. તેથી તે દોષ દૂર કરવા માટે જૈન લગ્નવિધિનો પ્રચાર વધારવો જોઈએ, તેમજ બીજા સંસ્કારો પણ જે બીલકુલ નષ્ટપ્રાય થઈ ગયા છે તેની શરૂઆત થવી જોઈએ. તે બાબતની આ કોન્ફરન્સ ખાસ જરૂર વિચારે છે, અને જૈન લગ્નવિધિનો પ્રચાર જ્યાં જ્યાં જે જે ગૃહુરથોએ શરૂ કરેલો છે તેને આ કોન્ફરન્સ ધન્યવાદ આપે છે, તે સાથે બીજા ગામો અને શહેરોના આગેવાનોને તે પ્રચાર શરૂ કરવાની ખાસ લલામણુ કરે છે.

દરખાસ્ત મુકનાર.

શા. દામોદર બાપુશા. એવલા.

અનુમોદન આપનાર.

શા. લલુભાઈ કરમચંદ દલાલ. મુંબઈ.

નીચે જણાવેલા પાંચ ઠરાવો પ્રમુખસાહેબ તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યા હતા.

ઠરાવ સોળમો.

(જૈન ડીરેક્ટરી બાબત)

જૈન ડીરેક્ટરી કરવાની આવશ્યકતા આપણે એકમતે સ્વીકારીએ છીએ, અને તેથી તે કાર્યની શરૂઆત કરવામાં આવી છે, તે સંબંધમાં જે જે ગામો શહેરો કે પ્રાંતોના આગેવાનોએ તે કાર્યમાં મદદ આપી છે અને ફાર્મ ભરીને મોકલી આપ્યાં છે તેમનો અત્રે આભાર માન-

ચોથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૫

વામાં આવે છે, અને બાકી રહેલા ગામો અને શહેરોના આગેવાનોને તે સંબંધમાં મદદ આપવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ઠરાવ સત્તરમો.

(પ્રાંતીક કોન્ફરન્સ ભરવાની અગત્યતા બાબત.)

દર વર્ષે મળનારી આપણી જનરલ કોન્ફરન્સની અંદર થયેલા ઠરાવોનો અમલ થવા માટે દરેક પ્રાંતમાં અનુકુળતા અનુસાર પ્રાંતીક કોન્ફરન્સો ભરવાની આ કોન્ફરન્સ આવશ્યકતા ધારે છે, અને ગયે વર્ષે આમલનેર અને પેથાપુરમાં જે પ્રાંતીક કોન્ફરન્સો ભરવામાં આવેલી છે, તેના કાર્યકર્તાઓને આ કોન્ફરન્સ અભિનંદન આપે છે. કોન્ફરન્સના પ્રશંસનીય હેતુઓનો અમલ થવાનું તે એક પ્રબળ સાધન છે.

ઠરાવ અઠારમો.

આ કોન્ફરન્સમાં થયેલા ઠરાવોનો જ્યાં જ્યાં જેટલે દરજ્જે અમલ કરવામાં આવેલો છે, તેને આ કોન્ફરન્સ ધન્યવાદ અપે છે, અને હવે પછી એવા પ્રકારના બંધાર કોન્ફરન્સ તરફ મોકલવા દરેક શહેર ને ગામના આગેવાનોને સુચવે છે, કે જેની એકંદર નોંધ હવે પછી મળનારી દરેક કોન્ફરન્સમાં વાંચી બતાવવામાં આવશે.

ઠરાવ યોગણીશમો.

આપણી યુનિવર્સિટીમાં સંસ્કૃત સાહિત્યની અંદર આપણા જૈન શ્વેતાંબર આમનાયના ગ્રંથો દાખલ થાય તેને માટે યોગ્ય પ્રયત્ન કરવાની આ કોન્ફરન્સ આવશ્યકતા ધારે છે.

ઠરાવ વીશમો.

જૈન શ્રેયસ્કર મંડળ તરફથી થતાં કાર્યો પૈકી જૈન કેળવણી ખાતાની અંદર યથાયોગ્ય મદદ આપવાની કોન્ફરન્સ ભલામણ કરે છે.

ઉપર પ્રમાણેના તમામ ઠરાવો સર્વાનુમતે પસાર થયા બાદ પ્રોગ્રામ અનુસાર કાર્ય સમાપ્ત થવાથી પ્રમુખનું છેવટનું ભાષણ તેમના ચીરંજીવી શેઠ ભોગીલાલભાઈએ વાંચી સંભળાવ્યું હતું.

૨૬

શ્રી જૈન ધર્મ પકારા,

તેની અંદર પસાર થયેલા તમામ કરાવોનું ટુંકામાં સમર્થન કરવામાં આવ્યું હતું અને તેના પ્રાંત ભાગમાં શ્રી પાટણના સંઘે કરેલા પ્રશંસાપાત્ર સત્કારના સંબંધમાં તેમનો, તેમના આગેવાનોનો તેમજ વોલંટીયરોનો આભાર માનતાં તેમના તરફથી ઘણી સારી આશાઓ બાંધવામાં આવતી જણાવી હતી અને તે સાથે શિયામણના જે બોલ પણ કહ્યા હતા.

પ્રમુખનું છેવટનું ભાષણ ખદાસ થતાં શા. કુંવરજી આશુદંભજીએ સર્વે પ્રતિનિધિઓ તરફથી તેમની કરવામાં આવેલી અપૂર્વ ભક્તિને માટે શ્રી પાટણના સંઘનો આભાર માન્યો હતો, જેને સર્વે ઉલીગેટોએ સંમતિ આપી હતી.

ત્યારબાદ વોલંટીયરો તરફથી લઘુ વોલંટીયર પરમાણ્વદ કુંવરજીએ તથા વોલંટીયરોના સુપરીન્ટેન્ડન્ટે પ્રતિનિધિઓનો આભાર માનતાં જણાવ્યું હતું કે “અમે શ્રી સંઘની જે કાંઈ સ્વરૂપ સેવા કરી છે તે માત્ર અમારી ફરજ બજાવી છે, તેમાં આભાર માનવા જેવું કશું નથી. અમારી સ્વરૂપ સેવાની પણ આપસાહેબોએ કદર કરી છે તેથી અત્રે પધારેલા સર્વે પ્રતિનિધિ સાહેબોનો આભાર માનીએ છીએ, અને અમારાથી થયેલી ભૂલચુકને માટે ક્ષમા માગીએ છીએ.”

ત્યારબાદ દરેક વોલંટીયરોને પ્રમુખસાહેબ તરફથી અડેક ચાંદ આપવાનું તેમની ફરમાશથી શા. કુંવરજી આશુદંભજીએ જાહેર કર્યું હતું. તે સાથે ઐયરકર અંબા તરફથી થતાં ઉપયોગી કાર્યોનું સંક્ષિપ્ત વર્ણન કરીને તે મંડળ મારફત શ્રી સુરગનિવાસી ઝવેરી રાયચંદ ખુશાલચંદ પાંચ વર્ષ પર્ચેત સાચીકરૂ. ૫૦) આપીને ધાર્મિક ખાતાઓના હિસાબો તપાસવાના કામમાં સહાય કરવા કબુલ કર્યું છે એમ શા. વેણીચંદ સુરચંદની ફરમાશથી જાહેર કર્યું હતું.

બાદ શેઠ મુનમચંદ કરમચંદ કે. ટાવાળાએ પાટણના શ્રી સંઘ તરફથી પધારેલા પ્રતિનિધિ સાહેબોનો આભાર માન્યો હતો, તે મજ પાટણના સંઘમાંથી જે જે ભાડંઓએ કોન્ફરન્સ મેળવવાના કાર્યમાં તન મન અને ધનથી સહાય કરી છે તેમનો આભાર

ચોથી જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ.

૨૭

માન્યો હતો, ઉપરાંત અનેક પ્રકારની સહાય આપનાર નાસદાર-ગાયકવાડ સરકારનો, તેના અધિકારીવર્ગનો તેમજ શ્રી રાંધણપુર ના રાજ્ય તરફથી મળેલી મદદ માટે ત્યાંના જોડન્ટ એડ્મિનીસ્ટ્રેટર સાહેબનો આભાર માન્યો હતો, અને સંઘની સેવાલક્ષિત કરવામાં રહેલી ખામીઓ માટે ક્ષમા ચાહી હતી.

છેવટે પાટણવાસી બાળુસાહેબ અમીચંદ પનાસાસજી તરફથી તેમના પુત્રે ત્રણ દિવસ પર્યંત સંતોષકારક કામ ચલાવવા માટે તેમજ પોતાની વૃદ્ધાવસ્થા છતાં અત્યંત પ્રયાસ લીધા માટે પ્રમુખસાહેબનો આભાર માનવાની દરખાસ્ત રજુ કરી હતી તેને શ્રી ભાવનગરનિવાસી શેઠ રતનજી વીરજી તરફથી ટેકો મળતાં સભાજનોના હર્ષનાદ વચ્ચે તે દરખાસ્ત પસાર થઈ હતી.

ત્યારબાદ પ્રમુખસાહેબ તરફથી ચોથી કોન્ફરન્સનું કામ સંભાલ થયાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું, અને શેઠ પુનમચંદ કરમચંદ પ્રમુખસાહેબને કુલ તોરા આપી પુષ્પસાગ પહેરાવી હતી, અને સભાજનોમાં ખાન સોપારી વહેંચાયા બાદ કોન્ફરન્સ ખરખારત થઈ હતી.

આ મહા પ્રસંગને અનુસરીને બીજા પણ ત્રણ મેળાવરાઓ કરવામાં આવ્યા હતા.

૧ શ્રી બનારસ જૈન પાઠશાળા વ્યવસ્થાપક કમીટીની વાર્ષિક સભા.

સદરહુ સભાના બંને સેક્રેટરીઓએ જાહેર ખબર છપાવીને અહીં પધારેલા મજકુર કમીટીના તમામ મેમ્બરોને આમંત્રણ કર્યું હતું. તે ઉપરથી કાંઈક શુદ્ધિ ૪ સંગળવારની રાત્રિએ કોન્ફરન્સ મંડપમાંજ તેની વાર્ષિક સીટીંગ સળી હતી. પ્રમુખ તરીકે શેઠ રતનજી વીરજી ભાવનગરનિવાસીને નીમ્યા બાદ કામ શરૂ થયું હતું. પ્રારંભમાં સેક્રેટરીઓએ વાંચી ગાંભીર્યપૂર્વક સંવત ૧૯૬૧ ની સાલનો વાર્ષિક રીપોર્ટ તથા હીસાબ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેને લગતી કેટલીક સૂચનાઓ કરવામાં આવી હતી. સારા પગારથી એક મેનેજર બનારસ ખાતે રાખ-

૨૮

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

વાતું મુકરર થયું હતું. શેઠ વોરચંદલાલ દીપચંદ તથા શેઠ જાનલ્લાલ મુળચંદને પેટૂન તરીકે નીમવામાં આવ્યા હતા, અને કમીટીની અંદર બીજા ૧૦ જોનરરી મેમ્બરોનો ઉમેરો કરવામાં આવ્યો હતો. આ સઘળી હકીકત તે ખાતા તરફથી છપાનારા રીપોર્ટમાં આવનારી હોવાથી અહીં વિસ્તારથી લખવામાં આવી નથી.

૨ જૈન ટ્રેન્યુએર્સ એસોશિએશન.

આ મંડળના સેક્રેટરી મી. માતીચંદ ગીરધરલાલ બી. એ. એલ. એલ. બી. શાવનગરનિવાસીએ ગત વર્ષનો વાર્ષિક રીપોર્ટ વાંચી સંભળાવ્યો હતો. તે પસાર થયા બાદ કેટલાક ઠરાવો કરવામાં આવ્યા હતા અને ચાલુ વર્ષમાં પસાર થયેલા ટ્રેન્યુએટોનાં નામો ઉમેરવામાં આવ્યાં હતાં. આ મંડળ પણ કોન્ફરન્સ મંડપમાં મંગળવારની રાત્રેજ મી. ગુલાબચંદલ ઠઠાના પ્રમુખપણા નીચે મળ્યું હતું.

૩ જૈન સ્વેતામ્બર મહિલા સમાજ.

આ સમાજ સાગરગચ્છના ઉપાશ્રયમાં મી. ગુલાબચંદલ ઠઠાના માતૃશ્રીના અગ્રપણા નીચે શુદ્ધ ૫ બુધવારે બપોરે મળ્યો હતો. તેમાં સ્ત્રીસમુદાયના હિત સંબંધી કેટલાંક લાખણો થયાં હતાં. બે સ્ત્રીઓ ઉપરાંત મી. લાલન અને મી. પરમાર પણ કેટલુંક બોલ્યા હતા. તે ઉપરથી કેળવણી સંબંધી તેમજ બીજા ચાર પાંચ ઠરાવો પસાર કરવામાં આવ્યા હતા અને હવે પછી અમદાવાદમાં કોન્ફરન્સ મળે તે વખતે આ સમાજને વધારે સારી સ્થિતિમાં મુકવાનું કાર્ય હતું.

ક્રાઇશ્ચન શુદ્ધિ ૫ મે કોન્ફરન્સ મંડપમાં ખુરશીઓ ખસેડી નાખીને મુનિરાજશ્રી ક્રાંતિવિજયજી મહારાજ તરફથી વ્યાખ્યાન આપવામાં આવ્યું હતું. ઘણા જૈનબંધુઓએ તેનો લાભ લીધો હતો. તેઓ સાહેબે પોતાના વ્યાખ્યાનમાં ખાસ કરીને કોન્ફરન્સે પસાર કરેલા કેળવણીના વિષય સંબંધી અને જીર્ણુ પુસ્તકોદ્ધારના વિષય સંબંધીજ વિવેચન કર્યું હતું. તેઓ સાહેબની ધંરજા જો કે કોન્ફરન્સમાં ચર્ચાયેલા તમામ વિષયો સંબંધી

શ્રી વીર પ્રભુની સ્તુતિદ્વારા શુદ્ધ શ્રદ્ધાના ઉદ્ધારો. ૨૯

વિવેચન કરવાની હતી પરંતુ તેટલો વખત મળી શક્યો નહોતો.

મંગળવારની રાત્રે શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય જૈન પાઠશાળા તરફથી શેઠ વીરચંદ્રભાઈ દ્રીપચંદને માનપત્ર આપવાનો મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. તે પ્રસંગે પાટણના સંઘના આગેવાનોએ મળીને રહવા કુટવાના સંબંધમાં કેટલાએક ઠરાવો કર્યા હતા.

ઉપર પ્રમાણેનાં કાર્યો કરીને શ્રીપાટણ પધારેલા પ્રતિનિધિઓ તથા વીઝીટરો પોતપોતાના શેહેરો તરફ અનુકુળતા પ્રમાણે રવાને થયા હતા, જેનો બહોળો ભાગ શ્રી લોચણી, શંખેશ્વર, આબુલ, તારંગાલ, કેશરીઆલ, ગિરનારલ અને સિદ્ધાચળલ વિગેરે તીર્થોની યાત્રાનો લાભ લેવા માટે ગયો હતો. કેન્દ્રસ્થના મેળાવડાને અંગે આ પણ એક લાભનો વિષય છે.

શ્રી વીરપ્રભુની સ્તુતિદ્વારા શુદ્ધ શ્રદ્ધાના ઉદ્ધારો.

લેખક સન્મિત્ર કર્પૂરવિજય.

વીરજિણ્દ જગત ઉપગારી, મિથ્યા ધામ નિવારીલ;

દેશના અમૃત ધારા વરષી, પર પરિણતિ સવી વારીલ. વીર. ૧

ચરમતીર્થંકર શ્રી મહાવીર પ્રભુ પૂર્વ તીર્થંકરોની પેરે દેશના (ઉપદેશ) રૂપ અમૃતવૃષ્ટિથી લબ્ધ હોયોનો મિથ્યાત્વ તાપ નિવારવા પૂર્વક પરિણતિ સુધારવા સમર્થ હોવાથી જગતજનુંતા મહા ઉપગારી નીવડ્યા છે. તે વીર પ્રભુને ત્રિવિધ નમસ્કાર હો!

પાંચમઆરે જેહતું શાસન, દોય હજારને ચ્યારલ;

યુગપ્રધાન સૂરીશ્વર વહુશે, સુવિહિત મુનિ આધારલ. વીર. ૨

ચોથા આરાના ૩ વર્ષ અને ૮૫ માસ થાકતા શ્રમણુલજવંત શ્રી મહાવીર મોક્ષ સધાવ્યા. તેટલો કાળ ગયે છતે પાંચમે આરો પ્રવર્ત્યો. પાંચમે આરો ૨૧૦૦૦ વર્ષ પ્રમાણ છે. તેના છેડા સુધી શ્રી વીરશાસન જયવંતું કહ્યું છે. તેમાં ૨૦૦૪ સૂરીશ્વર-આચાર્યો યુગપ્રધાન-સર્વોત્તમ-સાતિશય રત્નત્રયી ધારક થશે. તેઓ અનેક સુવિહિત-સુચરિત્ર સંત સુસાધુજનોને આધારભૂત થશે.

ઉત્તમ આચારજ મુનિ અક્ષી, શ્રાવક શ્રાવિકા અચ્છલ;

૩૦

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ.

લવણ જલધિ માંહી મીઠું જળ, પીવે સિંગી મચ્છજી. વીર. ૩
આ પંચમકાળમાં પણ અનેક બીજા (યુગપ્રધાન શિવાય) ઉ-
ત્તમ આચાર્યો, તથા શાસનના મંડનરૂપ અનેકાનેક સાધુ, સા-
ધ્વી, શ્રાવક, શ્રાવિકાઓ પવિત્ર આચાર વિચારમાં કુશળતા ધારી
થશે. જેમ લવણસમુદ્રમાં પણ સિંગી મચ્છ મીઠું જળ મેળવી
પીએ છે તેમ પૂર્વોક્ત શાસન મંડનસ્થૂત આચાર્યાદિક પણ આ
દુઃખમય કાળમાં પણ ઉત્તમ પ્રકારનો શાંત-વૈરાગ્યરસને ચત્નથી
મેળવી આસ્વાદે છે. કુત્સિત વિચયરસને આદરતા નથી. તેથીજ
ચતુર્વિધ શ્રી સંધને સદ્ગુણનું જ ભાજન કહ્યું છે.

દશ અચ્છેરે દુઃખિત ભરતે, બહુ મતભેદ કરાલજી;
જિન કેવલી પૂર્વધર વિરહે, ક્ષણીસમ પંચમ કાળજી. વીર. ૪
અનંતકાળે થવા યોગ્ય આ હુંડા અવસર્પિણીમાં દશ મહા આ-
શ્ચર્યકારી બનાવો બન્યા છે અને આવાં અચ્છેરાં દુઃખનાં સૂચક
છે. તેથીજ આ પંચમકાળ બહુ મત કદાગ્રહથી વિકરાળ દીસે છે.
વળી અત્યારે સાક્ષાન્ તીર્થંકર, સામાન્ય કેવળી કે પૂર્વધરનો વિ-
રહ પડ્યો છે અને અનેક ભ્રમભ્રમ પાથરનાર પસંચા છે તેથી
આ કાળ બહુજ લયંકર ગણાય છે. તે લય દૂર કરવા પુરુષાર્થ
ફેરવવો ઉચિત છે.

તેહનું ઝેર નિવારણ મણિસમ, તુમ આગર તુજ બિંબજી;
નિશિ દીપક પ્રવહણ જેમ દરિયે, મરૂમાં સુરતરૂ લુંબજી. વીર. ૫
ઉક્ત લય નિવારવાનો ઉત્તમ ઉપાય શ્રી જિન આગમ અને
જિન પડિમાં છે. જેમ સત્રિસાંદીપક, દરીઆમાં ઝાંઝ અને
મારવાડમાં આંબવૃક્ષ આવકારદાયક થાય છે તેમ પૂર્વોક્ત ઉપાય
અત્યંત પ્રશંસનીય અને આદરણીય છે. મોક્ષાર્થીજનોએ તે
અવશ્યાવશ્ય આદરવા યોગ્ય છે.

જૈનાગમ વક્તા ને શ્રોતા, સ્વાદવાદ શુચિ બોધજી;
કલિકાલે પણ પ્રભુ તુમ શાસન, વર્તે છે અવિરોધજી. વીર. ૬
નિશ્ચય-વ્યવહાર તથા ઉત્સર્ગ-અપવાદરૂપ સ્વાદવાદ ગલિત
જૈનાગમને યથાર્થ કહેનારા અને સાંભળનારા તથા નિમગ્ન બોધને
ધારણ કરનારા કાયમ મળતા હોવાથી આ કલિકાળમાં પણ શ્રી

વિહાર સંખ્યાની જાતિ અનુભવ.

૩૧

જિનશાસન સદા જયવંતું વર્તે છે. આત્માર્થીને તેજ શરણ્ય છે. મારે તો સુખમાથી દુષ્ક્રોધ, અવસર પુણ્ય નિધાનજી; ક્ષમાવિનય જિન વીર સદાગમ, પાપ્યો તિદ્ધિનિદાનજી. વીર: ૭ પૂર્વોક્ત જિનશાસનની આ દુષ્ક્રોધમાકાળમાં પ્રાપ્તિ થઈ તો આ કાળનેજ અધિક સુખમય લેખવો. કેમકે મોક્ષસુખના અમોઘ કારણરૂપ પરમ દયાળુ શ્રી વીરપ્રભુ પ્રણીત પવિત્ર આગમજી પ્રાણીઓને સર્વદા પુણ્ય આલંબનભૂત છે. તેનો અનાદર કરનાર આત્મનશનુ છે. અને તેનો સર્વથા આદર કરનાર પરમ આત્મ સહાયી છે.

વિહાર સંખ્યાની જાતિ અનુભવ.

લેખકે સન્નિમિત્ર દર્પેરવિનયજી.

કાંઠીઆવાડ તથા ગુજરાતમાં થઈને અમારો વિહાર માળવા દેશ સુધી થયો. દરમીયાન સરખામણી કરતાં સહજ લાભ થાય છે કે પૂર્વલા બંને દેશ કરતાં માળવા દેશના માનવીઓ વિશેષે નમ્ર, જિજ્ઞાસુ, ભદ્રક, ટેકીલા અને ઝનુની સાથે આત્મલોગ આપવા તત્પર હોય છે. આ સ્થળનાં શ્રાવક લોકો તત્પર અને તત્વોપદેશક સદ્ગુણના ઘણા તર્થી લાગે છે. અન્ય દર્શની લોકો પણ સાધુજનોની પાસે ખુશીથી આવી નમ્રપણે હિતોપદેશ શ્રવણ કરે છે, અને વૈરાગ્ય પામી સદ્ગતો ગ્રહણ કરે છે. અત્ર થોડાક દિવસ સુધી સ્થિરતા રાખી હિત યોગ કરનાર થોડાક માસ રહેવા જેટલો લાભ ઉઠાવી શકે છે એવો અનુભવ થયો છે. બાકીઓ કરતાં બહેનો ઓછી ધર્મરાગી જણાતી નથી. ભક્તિરસિક તો બંને દીસે છે, પરંતુ બહેનો કરતાં પણ પુરૂષવર્ગ કંઈક અધિક ગુરુભક્તિમાં લાગ લેતા સાક્ષાત્ દીસે છે, ગમે તેવા પણ વિશેષ સદ્ગુણનાં વચન માત્રથી મૂંઝી દે છે, અને મૈત્રીભાવ ધારણ કરે છે. સદ્ગુણીને દેખી મનમાં પ્રમોદ ધારે છે. દીનદુઃખીને ઉદ્ધરવા અને ધર્મહીન યા પતિત થતાને યોગ્યાલંબન દેવા તત્પર રહે છે. અત્યંત પાપી દુષ્ટ જીવો પ્રતિ પણ મધ્યસ્થતા ધારણ કરતા દીસે છે. આવા યોગ્ય જીવો આ દેશમાં વસતાં છતાં દૈવયોગે સદ્ગુણોનો યોગ

૪૨

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકાશ.

ગ. મળવો મુરકેલ પડે છે; અને ન્યાં તથા પ્રકારની જરૂર જીસતી નથી ત્યાં ભરતાંમાં ભરવાની પેરે રેલમ છેલમ થઈ પડે છે. આવા સ્થળમાં સુજ-સમયજ તત્ત્વજ્ઞાની અને તત્ત્વોપદેશક થકી અત્યંત લાભ થવા સંભવે છે. આ દેશમાં ત્રણ થોયોની મતબળમાં ઘણા મુગ્ધ મૃગલા જેવા ફસાઈ ગયા છે. તે મતબળને છેલવા સમર્થ લોકોની સહાયની જરૂર છે. સાંભળવા મુજબ તેના મતાલખીને હવે તો હુંકોની પેરે લીધામેલ થઈ પડી છે. બહારના મિથ્યાડંબરમાં ઘણા મુંઝાઈ જઈ પોતાના સનાતન શુદ્ધ સંપ્રદાયને છોડી કોઈ ત્રણ થોયા તો ખીલ હુંક અને તેરાપથી થઈ ગયા છે. મારવાડ, કર્ણ, દક્ષિણમાં પણ પ્રાયઃ આવીજ અવદશ થવા પામી છે. આમ બહાર કરવાનું કારણ એ છે કે સંત સુસાધુજનો પરાપકારશીલ હોવાથી પોતા પોતાથી બનતી સહાય અર્પવા તત્પર થઈ જૈન કોમને વિશેષે આભારી કરવા ભાગ્યશાળી બને. ન્યાં ન્યાં કાઠીઆવાડ શુજરાત વગેરે સ્થળે સાધુઓનો સતત વિહાર થાય છે ત્યાં ત્યાં પણ પ્રાયઃ સમ્યક્ કેળવણીના અભાવે શુષ્કતા જેવુંજ દેખાય છે તો ન્યાં સંત સુસાધુજનોનું દર્શન પણ હુલેલ થઈ પડ્યું છે તેવા સ્થળવાસીઓનું કહેવું શું ! પરિણામ એ આવ્યું છે કે આવા મુગ્ધ પ્રાય સ્થળોમાં પાખડી જનો ફાવી ગયા છે, અને બાપડા વિદ્યાસપાત્ર જનોને ધર્મને બાને ઠગી સ્વાર્થ સાધવા મંડી પડ્યા છે. કોઈક ભાગ્યશાળી ભવ્યોજ બચી ગયા જણાય છે. નાનકડા ગામડામાં એક બે ત્રણ ભવ્ય જિત મંદિરો છતાં પ્રભુના દર્શન પૂજન કરનાર ભાગ્યેજ દેખાય છે. આવા સંયોગમાં આત્રી પટેલા મુગ્ધ જનોને હુષ્ટ મતપાશથી મુક્ત કરવા બહારે ચંદલુચાને અવસર ઉચિત સહાય અર્પવી એ દરેક ધર્મધ્વજ ધારક સુજ સમયજ તત્ત્વવેત્તા મુનિયોની ખાસ ફરજ છે, અને એજ પવિત્ર ફરજ અદા કરવા સ્વપરહિત સાધવા પ્રતિજ્ઞાવંત સુસાધુ જનો નહિ ચુકશે એવી ઇચ્છાથી આટલુંજ પ્રસંગોપાત પ્રકી હોલ વિરચું છું.

લવાજમની પહેંચ.

- ૦-૮ શા માણિક્યંદ કરસનજી
 ૧-૪ પડિત લાલન
 ૨-૮ શ્રી જૈન લાયચેરી ખેટકીદાસ
 ૫-૦ શા ઓધડ હકમચંદ
 ૪-૦ શા નરસીદાસ ચામરસી
 ૨-૧૨ શા હોટલાલ હેમચંદ
 ૨-૪ શા પ્રેમચંદ પ્રાણલાલ
 ૦-૧૦ બાવસાર ગોવિંદજી ગાંડાલાલ
 ૧-૪ ચોકરી ઓધડ ઠાળીદાસ
 ૧-૪ શા વલભદાસ નેણસી
 ૧-૪ શા ચુનીલાલ ખુખચંદ
 ૧-૪ શા કલ્યાણજી દેવચંદ
 ૧-૪ ગાંધી જ્યેંદ તાગચંદ
 ૧-૪ રા.રા. મંગળદાસ જે રધનદાસ
 ૧-૪ વકીલ ગોધવજી પ્રાગજી
 ૧-૪ શા કાનજી સુદરજી
 ૧-૪ શા ખુશાલચંદ માણિક્યંદ
 ૧-૪ માંજની શીરાજ સોમજી
 ૨-૦ શા ત્રીભોવન દેવજી
 ૨-૮ મારતર ચુનીલાલ પ્રેમચંદ
 ૦-૧૨ શા ન્યાલચંદ નાગરદાસ
 ૧-૪ શા ભીખાભાઈ રામચંદ
 ૧-૮ જમનાદાસજી ગોરીલાલજી
 ૧-૪ શા બલાખીદાસ રાણપચંદ
 ૧-૪ શા મુળચંદ ત્રીભોવન
 ૦-૧ શા મોતીલાલ દત્તપત્તદાસ
 ૧-૪ શા નંદલાલ લલુભાઈ
 ૧-૪ વકીલ મોહનલાલ હેમચંદ
 ૧-૪ શા ગોવિંદજી મકન
 ૧-૪ શા મગનલાલ મલુકચંદ
 ૧-૪ શા ગીરધરજી ગુલાબચંદ
 ૧-૪ શા વીરચંદ કપુરચંદ
 ૦-૮ શા જીભાભાઈ ન્યાલચંદ
 ૧-૪ શા કપુરચંદ ઠાકરશી
 ૧-૪ શા મોતીચંદ નાનજી
 ૧-૪ શા ઠાકરશી લાલચંદ
 ૧-૪ શા ત્રીભોવનદાસ મંગળજી
 ૧-૪ શા કેસવજી લાલચંદ
 ૧-૪ શા સવચંદ જેઠાભાઈ

- ૧-૪ વકીલ મુળચંદ ચત્રભુજ
 ૧-૪ શા નથુભાઈ માણિક્યંદ
 ૧-૮ શા જમનલાલ ચુનીલાલ
 ૧-૮ ઝવેરી હીરાચંદ તલકચંદ
 ૧-૮ શા કેસરીભાઈ રૂપચંદ
 ૧-૮ શા રાણાભાઈ પ્રાણજીવન
 ૧-૮ શા હીરાચંદ જીવજી
 ૧-૮ શા છોટુભાઈ ગુલાબચંદ
 ૧-૮ કાપડીયા ચુનીલાલ સરતચંદ
 ૧-૮ ઝવેરી ખુખચંદ માણિક્યંદ
 ૧-૮ શા રૂપચંદ હીરાચંદ
 ૧-૮ શા કેસરીચંદ મુલચંદ
 ૨-૮ શા કેશવલાલ મુળચંદ
 ૨-૮ શા કંકરીચંદ તારાચંદ
 ૨-૮ મેતા કલ્યાણજી મુળજી
 ૨-૮ મેતા ગુલાબચંદ જીવાભાઈ
 ૦-૮ શા જીવરાજ હેમચંદ
 ૦-૮ મેતા લલુભાઈ ઠાળીદાસ
 ૧-૪ શા પરભુદાસ કપુરચંદ
 ૧-૪ મારતર કેસવલાલ હરજીવનદાસ
 ૨-૮ વોરા સવચંદ ઇચ્છાચંદ
 ૧-૪ શા નારણજી ચામરસી
 ૫-૦ શા મુળજી મંગળજી
 ૨-૮ ઝવેરી જેઠા ભાણુ
 ૨-૮ શેઠ બમા પંચાણ
 ૨-૮ શેઠ તલકચંદ મણિક્યંદ
 ૧-૪ દોશી લલુભાઈ જગજીવનદાસ
 ૧-૪ શા લલુભાઈ મોતીચંદ
 ૧-૪ શા ત્રીકમદાસ મંગળદાસ
 ૧-૪ શા લલુભાઈ વીરચંદ
 ૧-૧૦ કોઠારી પનાલાલજી ભીમસીંહજી
 ૨-૮ શા નેમચંદ ગુલાબચંદ
 ૩-૨ મહેતા જીવાભાઈ પીતામ્બરદાસ
 ૧-૪ શા કેશવલાલ પુરષોત્તમ
 ૧-૪ શા જેઠાભાઈ ગંગેદાસ
 ૧-૪ શા હરગોવિંદ કીસનદાસ
 ૧-૪ શા રતનસી હરગોવિંદદાસ
 ૧-૪ શા હેમચંદ માણિક્યંદ
 ૧-૪ શા જીવજીલાલ હરગોવિંદદાસ

“સ્વામીવાત્સલ્ય”

જૈન લેખકો માટે ધનામ રૂ. ૨૧)

શાસ્ત્રીય રીતે સ્વામીવાત્સલ્યનો ખરો અર્થ શું છે, હોલ કેવી રીતે ચાલે છે, અને કેવી રીતે ચાલવો ભ્રમરે અજવાળું પડે તેવી થોજના સાથે છેલ્લામાં છેલ્લું ચાલુ સાલના આસો વદ ૦)) સુધી નિખંધ લખી મોકલનાર જૈનભૂત્તોમાંથી સૌથી સરસ જણાશે તેને શ્રી જૈન શુભચંદ્ર મિત્રમંડળ તરફથી રૂ. ૨૧) ધનામ આપવામાં આવશે.

થોડું પણ સુદાસર લખાણ લખવા ધ્યાન રાખવું.
અંપાગલી, } લલ્લુભાઈ કરમચંદ દલાલ.
મુંબાઈ, } સેક્રેટરી શ્રી જૈન શુ. મિ. મંડળ

જાહેર ખબર.

શ્રી કલકત્તા જૈન પાઠશાળા.

एक हेडमास्तर चाहिए. धर्म तथा अंग्रेजीको बहुत अच्छी योग्यता होनी चाहिए. सर्वोफीकट अथवा कोई साधु मुनिराज वा कोई स्थानीय प्रतिष्ठित ग्रहस्थकी प्रशामण साथ नीचे लिखे पचेपर जलदी अरजी भेजो. वेतन योग्यताके अनुसार दिया जावेगा.

લામચંદ માતીચંદ

રાયકુમારસિંહ-જોઇન્ટ સેક્રેટરી.

મુર્કીમનિવાસ. હૈરીસન રોડ કલકત્તા.

અન્ય તા ખેદકારક સમાચાર.

જૈનવર્ગના ખાસ અગ્રણી શેઠ વીરચંદલાલ દીપચંદ સી. આઈ. ઈ. ના પુત્ર શેઠ સારાલાલ ખાત્ર જવરના વ્યાધીથી ભાદ પદ સુદિ ૩ બુધવારની રાત્રે પંચવ પામ્યા છે. વય નાની હતી એવી લાયકી હતી કે જને માટે બહુ સારી આશા બંધાતી હતી. તેઓ સર્વ આશાના ભંગ કરી વૃદ્ધાવસ્થાને પ્રાપ્ત થયેલા શેઠ વીરચંદલાલને શોક સમુદ્રમાં નિમગ્ન કરી ગયા છે. પરંતુ કાળ ગતિ દુરતિક્રમ છે તેથી હવે વિશેષ ખેદ ન કરતાં વરેકાર્ય તરફ ચિત્ત દોડી દેવું એજ ખાસ કર્તવ્ય છે. અમે તેઓ સાહેબની દિલગીરીમાં ભાગ લેવા સાથે શોચ દિલાસો આપવા ઉચિત સમજાએ છીએ.